

Nepriklausoma

Lietuva

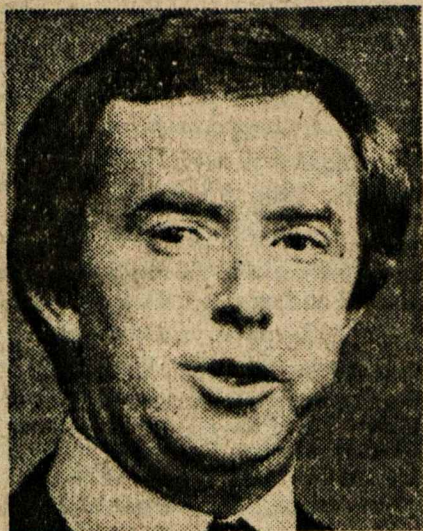
LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 23

1979 m. BIRŽELIO — JUNE 6 d.

CANADA — MONTREAL — (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

JOE CLARK

PRISAIDINTAS MINISTRAS PIRMININKAS

Pirmadienį, birželio 4 d. Kanados Generalinis Gubernatorius Ed. Schreyer prisaikdino Joe Clark Kanados ministro pirmininko pareigoms, kuris buvo išrinktas gegužės 22 d. rinkimuose. Min. Pirm. Joe Clark, priėmęs priesaiką, Generaliniam Gubernatoriui pristatė ministrus, kurių dar trūksta pilnam kabinetui.

Konservatorių partijos nauja vyriausybė žada nedelsiant įgyvendinti rinkimų pažadus, nes jaučia, kad krašto gyventojų didesnė dauguma balasavo už kitas partijas ir bus nekantrūs pažadų vilkinimu.

POPIEŽIUS LENKIOJE

Du milijonai lenkų pasitiko besišypsantį Popiežių Joną Paulių II, skambant visiems Varšavos varpams. Pirmą kartą istorijoje popiežius lankėsi komunistiniame krašte. Jis atvyko kaip piligrimas, sakėsi jis, ir išlipęs iš lėktuvo, pabučiaavo žemę.

Savo apgalvotame ir atsargiame žodyje, Popiežius pasakė, kad jokia vyriausybė negali šalinti Kristaus. Minia pradėjo šaukti "Mes norime Dievo". Choras skubiai užtraukė giesmę, į kurią įsijungė susijaudinusi minia. Tokiu būdu buvo išvengta ekscesų.

Formaliai ir korektiškai pasveikino Popiežių Lenkijos prezidentas Henryk Jablonski ir kom. partijos vadas Edward Giersek. Komunistai skelbia, kad Popiežius atvyko 35 metiniam Lenkijos socialistinio režimo. Bažnyčia sako, kad Popiežius atvyko kankinio šv. Stanislovo 900 m. mirties sukaktuvėms. Miestas buvo išsipuošęs vėliavomis, gėlėmis, plakatais. Tautiniai rūbais pasipuošusi minia mėtė pravažiuojančiam Popiežiui gėles po kojom.

Kaip ir kiekvienas svečias, vyriausybės galva (komunistai laiko popiežių Vatikano valstybės galva), Jonas Paulius II-is turėjo priimti kariuomenės sargybą.

Savo kalboje Popiežius prašė lenkų prisiminti ir kitus slavus krikščionis, bei visus kitus Sovietų Sąjungoje.

Atvykęs į Gniezno miestą, pirmąjį miestą, priėmusį R. Katalikybę, laikė pamaldas 1000 m. senumo katedroje. Jam atvykus, suskambo varpas, didžiausias Lenkijoje, 10 tonų svorio.

Pamaldų metu katedra talpino 50.000 žmonių, apie pusę milijono dar susirinko pagerbti ir išklausti savo popiežiaus, kaip lenkai sako.

PO UŽ MANDATĄ DERĖTIS SU OTTAWA

Šiomis dienomis Laval-UTE, Quebec'o mieste įvyko PQ visuotinis susirinkimas. Nubalsuota, kad vyriausybė pravestų referendumą dėl mandatų derėtis su Ottawa dėl "suvereninės sąjungos". Po įtempto darbo buvo pasiūlytas ir konkretesnis planas, kaip ta "suvereninė sąjunga" atrodytų.

Iš 110 apylinkių, anot pranešimų, susidarė 200.000 savanorių talkininkų, kurie sukėlė partijai 2 ir puse milijardų aukų, anot Levesque, demokratiškai, savanoriškai surinktų.

Nežiūrint darbštumo, gausaus narių dalyvavimo, ir triukšmingo pritarimo Levesque vadovaujamai politikai, žurnalistai pastebėjo, kad egzistuoja tarp agresyviųjų partijos narių ir vyriausybės, kuri yra kaltinama, kad atsisakiusi kai kurių kairiųjų idėjų. Atmetama jų yra ir "sąjungos" mintis, o peršama atsisakymas be jokios federacijos.

VITAS GERULAITIS

Italijos atvirų lauko teniso rungtynių nugalėtojas.

Vitas Gerulaitis finalinėse rungtynėse po atkaklios kėturinių valandų ir 50 min. užtrukusios kovos, nugalėjo garsų Argentinos žaidėją Guillermo Vilas 6-7, 7-6, 6-7, 6-4, 6-2 ir tapo Italijos atvirų lauko teniso rungtynių čempionu.

Šiuo metu Vitas dalyvauja Prancūzų atviroserungtyne ir nugalėjęs amerikietį Bruce Walts 2-6, 2-6, 6-3, 6-2 ir 6-2.

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVIŲ ARCHYVINĖ MEDŽIAGA KANADOS VALSTYBINIAME ARCHYVE OTTAWOJE

KLB Krašto Valdyba 1979. III. 20 pasirašė sutartį su Kanados Valstybiniu Archyvu Ottawoje dėl archyvinės medžiagos saugojimo Valstybės Archyvuose, Etniniame skyriuje.

KLB ryšininku su Archyvu yra paskirtas Juozas V. Danys, kuris sudarė pagalbinę komisiją archyvo reikalais iš Lado Giriūno, Reginos Čeponkienės, Rūtos Bogušytės ir Liucijos Skripkutės, KLB Krašto Valdybos vicepirmininkės.

Kanados Valstybinis Archyvas renka įvairią archyvinę medžiagą, kuri yra kokių nors būdu surišta su Kanados gyvenimu ir istorija.

KLB ryšininkas artimu laiku paskelbs smulkesnes informacijas. Tuo tarpu norintieji siųsti archyvinę medžiagą ar informaciją, prašome rašyti J. V. Danys, Lithuanian Canadian Archival Material, P. O. Box 2525, Ottawa, Ont. K1P 5W6.

KLB Krašto Valdyba

GINZBURGO PAREIŠKIMAI HELSINKIO KOMISIJAI

Š. m. gegužės 11 d. JAV Kongreso Helsinkio Komisija apklausinėjo žinomą sovietų žmogaus Teisių aktyvistą Aleksandrą Ginzburg'ą, neseniai atvykusį į JAV, iškeitus jį į sovietų šnipus. Šiame apklausinėjime dalyvavo VLIKo vicep. politikams reikalams dr. Kostas Jurgėla ir Lietuvių žmogaus Teisių Komisijos p-kas dr. Domas Krivickas. Dr. Jurgėla taip atpasakojė šio apklausinėjimo lietuvių sąžinės kalinius liečiančią dalį:

GINZBURG'as, rusas, praktikuojaš stačiatikis, kalbėjo per vertėją. Staigmena

KARIUOMENĖ TALKININKAUJA RCMP KOVOJE PRIEŠ NARKOTIKUS

Apie 300 karių pastiprinę 50-ies RCMP būrį, sulaukiant narkotikų kontrabandininkus vienoje salelėje netoli Vancouver'io. Buvo konfiskuota 35 tonos kolumbietiškos marijuanos, kurios nelegalus pardavinėjimas kriminalistams būtų atnešęs nuo 50-70 mil. dolerių. Pavyko suimti apie 20 asmenų, kurie buvo nuo 19 - 60 metų amžiaus, 4 JAV-bių piliečiai, 16 iš Centr. Amerikos. Jie buvo įsivėlę ir kitokių narkotikų prekybon.

UKRAINIEČIAI DOMINION AIKŠTĖJE

Minėdami 50 m. nuo įsteigimo Tautinės Ukrainiečių Sąjungos, keli šimtai jų demonstravo Dominion Aikštėje, Montrealyje, pranešė dienraštis The Gazette.

Jie reikalavo paleisti visus politinius kalinius Sov. Sąjungoje. Ypač pabrėžė savo tautiečio bylą Juri Šukevič, kuris išbuvo Sovietų kalinimuose 30 metų. Vienintelis jo nusikaltimas - jo tėvas buvo Ukrainiečių Tautinės Sąjungos vadas II Pas. Karo metu...

buvo, kai jis savo žodžius pradėjo taip: "Turiu paminėti liūdnu pareiškimu-balandžio 5 d. nuo vėžio ligos mirė Tėv. Karolis Garuckas, katalikų kunigas, Lietuvių Helsinkio Grupės narys. Jo parašai yra ant visų Lietuvių Helsinkio Grupės dokumentų. Per Lietuvių Helsinkio Grupės nario Viktoro Petkaus teismą 1977 m., Tėv. Karolis, jau sirgdamas, pareiškė: "Mes dirbame su juo kartu, tad ir mane turėtumėt pasodinti į kaltinamųjų suolą. Aš laikyčiau garbę, mirti lageryje, kaip kad daugelis kitų Lietuvos Bažnyčios tarnų yra mirę. Šimtai lietuvių atvyko palaidoti Tėvą Karolį, kunigą ir Žmogaus Teisių gynėją. Mes irgi liūdime dėl jo mirties. Aš prašau jus drauge su manimi jo atminimą pagerbti tylos minute".

Ir taip Komisijos nariai, korespondentai ir visi apklausinėjimo salėje susirinkusieji ilgiau kaip minutę, pagarbiai nulenkę galvas.

Ginzburg'as toliau paminėjo Petrą Paulaitį, kuris jau virš 30 metų atkalėjo, o taip pat Lietuvių Helsinkio Grupės narius Viktorą Pet-

JAUNIME!

- Stokit nariais į KANADOS LIETUVIŲ FONDA.
- Fondo ateitis - Jūsų rankose!

kų ir Bali Gajauską. Ginzburg'as paklausė: "Ar turite eina ir dabar. Žiupsnys sume dėti pastangas juos išorganizavo daugelį sporto vaduoti?" ir čia pat atsakė: žaidynių ir 1973 m. vadovavo "Būtinai turime tai daryti". sėkmingai moterų tinklinio komandos išvykai į Europą.

Dr. Jurgėla priėjo prie Ginzburg'o ir padėjo jam JAV LB-je dirbo dvi kadencijas LB Marquette Parko VLIKo vardu už paminėjimą lietuvių sąžinės kalinių. Ap. Valdyboje ir vieną kadenciją JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos Valdyboje.

Dabar Zigmas Žiupsnys artimai bendradarbiaus su Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, Australijos lietuvių Sporto Sąjunga ir kitais sportiniais vienetais, skatinamas sportinį ir tautinį bendravimą tarp pasaulyje pasklidusių lietuvių.

Helsinkio Komisija buvo sudaryta 1976 m. prie JAV Kongreso ir jai buvo pavesta prižiūrėti ir skatinti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje Konferencijos Galutinio Akto nurodymus ir išsipareigojimus.

IŠ BENDRARAŠČIO NR. 6

PLB Valdyba, vykdydama V-ojo PLB Seimo nutarimą, savo 1979 sausio 31 d. posėdyje į PLB Valdybą pildė nateisium nariu pakvietė Zig-
mą Žiupsnį kaip narį sporto reikalams.

Zigmas Žiupsnys yra gimęs 1926 m. Kaune, Lietuvoje. Į Chicagą atvyko 1950 m. ir 1951 m. buvo vienas iš Š. Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungos steigėjų. 1951 m. įsteigė Chicagos Lietuvių Sporto Klubą Ateitis ir jam vadovavo. Vėliau buvo ilgametis Sporto Klubu Neris p-kas, dabar yra jo globėjas ir treneris.

Dvi kadencijas dirbo ŠAL FASS Centro V-je, 12 metų JAV Vidurio Vakarų Sporto

PLB V-sis Seimas Toronte ragino PLB V-bą tęsti ir stiprinti kultūrinius ryšius tarp atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių. Kultūriniiais reikalais Seimas priėmė eilę nutarimų. Vienas jų - PLB KULTŪRINĖS TALKOS KOMISIJA. Ji rūpinsis įvairiais kultūriniais renginiais, organizuos ir vykdys lietuvių menininkų, kultūrininkų ir mokslininkų pasikeitimą tarp paskirų kraštų Lietuvių Bendruomenių ar joms atitinkančių institucijų.

PLB Kultūrinės Talkos Komisijai vadovauja PLB Valdybos kviestas p-kas dr. Leonas Kriaučiūnas.

DAILĖS PREMIJA

ELENAI KEPALAITEI

JAV LB Kultūros Tarybos rūpesčiu skiriamos premijos už dailę. Šiomet 1978 m. dailės premiją - 1.000 dol. paskyrė skulptorei Elenai Kepalait. Ji gyvena Rich-

J. E. vysk. V. Brizgys atlikęs sutvirtinimo sakramento apeigas Montrealyje sėdi tarp Aušros Vartų klebono tėv. J. Kubiliaus ir svečio Jezuistų provincijolo tėv. L. Zarembos, gegužės mėn. 13 d. Tą dieną A. V. parapijos salėje vyko šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimas ir Motinos Dienos minėjimas.

Nuotr. T. Laurinaičio.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyalité au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Visuomeniniams Reikalams vice-pirm. L. Girinis-Norvaiša,
11 Apple Hill Rd., Bala D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuanian
Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo
prenumerata nuo \$18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeitimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami
tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštelis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (514) 366-6220.

Naujų kelių beieškant

Mūsų laisvės kovos veiksmų sudarymas turėtų būti dideliu rūpesčiu kiekvienam lietuviui, nes tų institucijų veiksmas turi derintis su lietuviška išmintimi ir tautos valstybingumo idėja. Kiekvienas esame lietuviškojo skuzdėlyno saugotojas, tad judėjime darniai, lyg tos darbsčios skruzdėlės, nešime nors po vieną grūdėlį mūsų laisvojo apsisprendimo samanotos bakužės statybai. Turime parodyti sugebą savo likimą kelti ir pagerinti, reiškiančias blogybes pašalinti.

Mūsų veiksmuose suklipti partinius lizdus - neturi būti vietos. Turime atsisakyti bet kurio siauro fanatizmo, kuris veda prie dviveidžios veiklos ir yra kenksmingas broliškam sugyvenimui. Netoli ma preitis rodo, kad fanatikas negali pripažinti ir gerbti to, kas visai tautai ir lietuviškam suverenumui idealui šventa. Saugokimės fanatikų, ypač veiksmuose, nes tai nekultūringumo ir nesubrendimo pažymys, kuriuo netoleruojamos net aukščiausios tautinės vertybės. Fanatiko horizontas siauras, jis negali pakilti aukščiau grupinio lygio, jis negali suprasti tos žalos, kurią prievarta taiko visiems lietuviams. Tebūna lietuviškų organų sudarymas

Lietuvi, saugok savo širdyje tautinį suverenumą. Saugodamas pajusi išdidumo ir pareigos jausmą ir tas tave apsaugos nuo klystelių.

Klemensas Čeputis

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

JAUNIMAS GALĖTŲ STIPRIAUSI REMTI JAUNIMĄ
Jau pusantros metų veikla Hamiltone lietuviška radio programa, kuri yra transliuojama kas sekmadienį nuo 2 v. p. p. iš CFMU-FM patalpų, banga 93,3.

Gegužės 20 d., per p. St. monavčiaus vedamą radio programą Toronte /CHIN-FM/ buvo pranešta, kad KLJS ruošia informacinį vakarą gegužės 30 d. išsiskirti naują Sovietų pilietybės įstatymą. Mes norime žinoti, kodėl Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga neturėtų ir neturi užtenkama sušpratinimo pranešti šį svarbų reikalą ir mums Hamiltone iš anksto? Gal joms patinka laikyti paskaitas tuščioje salėje? Turbūt, nėra paslaptis, kad ir Hamiltone yra jaunimo, kuris domisi lietuviškais reikalais.

Perėta savaitę gegužės 19-20 d. d. Cleveland'e įvyko IV-as Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas. Aple tai jokių informacijų nebuvo suteikta, o nebūtų pa-2 psi.

kenkę pranešti apie tą įvykį bendraamžiams ir Hamiltono radio pranešėjams.

Tenka apgailestauti, kad jaunieji, kurie nori palaikyti bendrus lietuvių interesus, yra ignoruojami, įvykių datus yra sužinomos vėlu per pažįstamus arba per laikraščius, kurie pasiekia adresatus, kaip "šaukštai po pietų".

Gal vieną dieną, kai būsimieji sent ir labai protingi, suprastime, kaip šitos organizacijos gali išdrįsti ir pasivadinti save "Jaunimo Sąjunga", kai jiems visai neturi bendraamžių įjungimas į jų bendrą veiklą. Mums atrodo, kad šios organizacijos teško dalyvauti tik tada, kai pastidaro aktualus pinigų klausimas...

Visai neseniai Hamiltone-čiai turėjo progos paskaityti straipsnį lietuviškoje spaudoje apie jų didelį nedošnumą lėšoms Jaunimo Kongresui Europoje. Kodėl Hamiltonečiai turėtų finansuoti remti šią sąjungą - vadina-2 psi.

PANORAMA

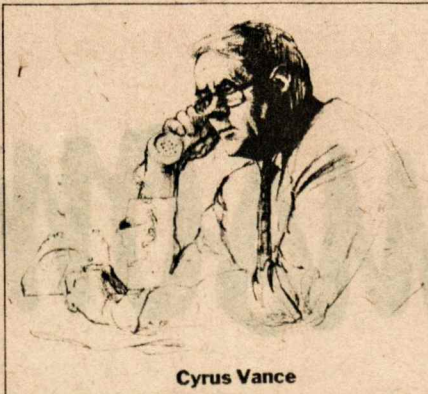
STRATEGINIŲ GINKLŲ DERYBOS BAIGTOS - AKLAS GINKLŲ APRIBOJIMO SUSITARIMAS

Amerikos Valstybės Sekretorius, pavestas prez. Carter'io, š. m. gegužės 8 d. paskelbė, kad derybos su Sovietų Sąjunga dėl strateginių ginklų apribojimo baigtos. Spaudoje derybos buvo vadintos SALT II vardu. Liko tik suredaguoti sutarties teksto kalbą ir pilną susitarimo paskelbtumą. SALT II susitarimas užtruko arti 7 metų. Prie susitarimo bus prijungtos ir gatrės, kaip ir kada reikės pradėti derybas tolimesniems apribojimams, kurie palies ne tik tarpžemynines, bet ir vidutinių nuotolių raketas. Tose derybose turės dalyvauti be didžiųjų galybių ir kai kurios Europos valstybės, kurios turi trumpesnių nuotolių raketas.

Kintijos valdžios komentaras
Sekr. Cyrus Vance pasakelbus apie strategines puolamosos ginklų apribojimo susitarimą, savo komentarus pareiškė ir Kintijos vicepremj. Deng Chstapling korespondentams Pekine. Jis nesąs prieš derybas ir prieš sutartį, bet jis manys, kad Amerika neturėtų aklaivietis pasitikėti, nes jokios sutartys nesumažins sovietų ekspansijos planų ir nepakeis Kremliaus pasaulio sukomunistinio politikos.

Sekretoriaus ir Senatų nuomonės

Sekret. Vance, paskelbdamas derybų užbaigtumą, paminėjo, kad Amerika ir vis pasaulis bus saugesnis, branduolinių ginklų lenktynės bus sumažintos, sumažės ir atominto karo pavojus. Sekretoriaus optimistinė džiaugsmą atšaldė senatoriai Baker, Jackson, Javitz, Nunn ir kiti. Jie paminėjo, kad viskas būtų gerai, bet pats svarbiausias dalykas yra strateginių ginklų apribojimų kontrolė. Vištemis yra žinoma, kad sovietams pasitikėti, jog jie laikysis susitarimų, vargu ar

Cyrus Vance

galima. Sovietai jų laikosi tik tol ir tik tokiu, kurie duoda jiems naudos. Sau nenau dingu jie nestatko ir traktuoja juos, kaip paprasčiausius popiergalius.

Iš prez. Carter'io pradėtos propagandos, kad SALT II susitarimas būtų Senato patvirtintas, matosi, kad jis pats ir susidarys komitetas už susitarimo patvirtinimą, nuo pirmosios dienos pradėjo milžinišką sutarties patvirtinimo propagandą.

"Ameriką pasaulis laikys ne taikos mylėtoja, bet ištroškusta karo ir jo kurstytoja" - savo pirmoje propagandos kalboje pasakė prez. Carter'is. Sutarties patvirtinimui reikės dviejų trečdalių senatorių balsų. Kad sutartis Senate būtų patvirtinta, už ją turi balsuoti 67 senatoriai/viso yra 100 senatorių/. Šiuo metu prezidentas žino, kad sutartis Senate nesurinkti reikiamos balsų daugumos. Todėl, pasirašęs sutartį, pradės su visa energija vesti propagandą, kad sutartis būtų patvirtinta. Senate manoma, kad pasirašytoji SALT II sutartis, jei debatuose ir sutarties teksto nagrinėjime patarskėtų, kad lenkt Amerikos saugumui, nebus patvirtinta. Senatas tik perrašytą ir smulkiai išdiskutuotą sutarties naują tekstą sutikti patvirtinti. Sutarties ratifikavimo debatai ir diskusijos tikrai sutartį apvalys nuo įvairių nepageltojamų sovietams nuolatų, dėl kurių sutiko atlatdus sovietams Amerikos vyriausybės derybų vadovas Paul V.C. Warnke.

Susitarimas pasirašomas Venoje

Kadangi sovietų diktatorius Brežnev'as dėl ligos negali leistis į tolimą kelio-

nę, susitikimas ir susitarimo pasirašymas įvyks Venoje, Austrijos sostinėje, kur 1979 m. birželio 15 d. prez. Carter'is ir diktatorius Brežnev'as atvyks.

Pirmasis SALT susitarimas buvo pasirašytas prez. Nixon'o 1974 m. To susitarimo papildymas - SALT II - buvo pasirašytas 1974 m. prez. Ford'o ir Brežnev'o Vladivostoke.

Pagal pirmąjį SALT susitarimą strateginių puolamųjų įvairių raketų Amerikai buvo leista turėti 1710, o sovietams - 2.358. Pagal Vladivostoko susitarimą puolamųjų raketų su atomine galvutėmis buvo leista turėti Amerikai ir sovietams po 2.400. Pagal dabartinį susitarimą Amerika ir sovietai gali turėti įvairių raketų, paleidžiamų iš oro ir povandeninių laivų bei žemės ugniatvičių po 2.500. Yra žinoma, kad į leidžiamų būdu ir numušė dolerio kuratomatūs užtaisus nunešė lėktuvų skaičių yra į sutartį įrašyti Amerikos sen B-52, nes "leidžia" valstybių biudžetą subalansuoti su mažu deficitu ir laikyti 5-6 % be-1972 m. SALT susitarimo darbų. Esą iš valstybės išpastrašymo, Amerika pastgamino tik vieną naują raketą Minuteman III, o sovietai pastatė keturias naujas stiprias raketas - SS-16, SS-19, SS-17 ir SS-18. Matome, kad sutartis nesulaukė sovietų nuo ginklų lenktynių. Ne-manoma, kad Amerikos Senat patvirtintų susitarimą, kuris yra neįtikėtinas ir aklas.

K. Mituva

NAUJA KANADOS FEDERALINĖ VALDŽIA

Gegužės 22 d. 1979 m. įvyko rinkimai į Kanados valdžios parlamentą. Juos laimėjo Progresive Conservative partija 135 atstovais iš 282. vadovaujama Joseph Clark BA, M.A. Iki dabar - 16 metų - Kanados vyriausybei vadovavo Liberalų partija, vadovaujama P. E. Trudeau II metų. Per šiuos rinkimus liberalai surinko tik 115 atstovų, NDP - 26 ir SC - 6.

Liberalų valdžia vieną iš turtingiausių pasaulio kraštų, privėdė beveik prie ekonominio bankroto. Ji sužlugdė vietinę pramonę, importuodama iš viso pasaulio kraštų menkavertes prekes, kurias Kanada gali pati pasi-

gaminti. Ypač sužlugdė tekstilės ir elektros dirbinių pramonę. Pav. Kanada importuoja iš Japonijos kastuvus, medinius kotus, iš kitur - dantims krapštyti pagaliukus ir pan. Čia galima būtų prirašyti daugelį tokių daiktų, kuriuos mes patys galime pasigaminti. Užtat apie 100.000 darbininkų atsidūrė bedarbių eilėse, Kanados doleris bevertas tik 86 centus, lyginant su JAV doleriu. Valdžia pasiteisina, kad lengviau su užsieniu vesti prekybą. Juokingas pasiteisinimas. Valdžia gali daryti eksportinių prekių primokėjimus, neskreidžiant piliečių perkamos jėtos dolerio vertės sumažinimu. Liberalų valdžia biudžetą sąmoningai subalansuodavo su nenormaliai dideliu deficitu. Ji leido į apyoro ir povandeninių laivų bei žemės ugniatvičių po 2.500. Yra žinoma, kad į leidžiamų būdu ir numušė dolerio kuratomatūs užtaisus nunešė lėktuvų skaičių yra į sutartį įrašyti Amerikos sen B-52, nes "leidžia" valstybių biudžetą subalansuoti su mažu deficitu ir laikyti 5-6 % be-1972 m. SALT susitarimo darbų. Esą iš valstybės išpastrašymo, Amerika pastgamino tik vieną naują raketą Minuteman III, o sovietai pastatė keturias naujas stiprias raketas - SS-16, SS-19, SS-17 ir SS-18. Matome, kad sutartis nesulaukė sovietų nuo ginklų lenktynių. Ne-manoma, kad Amerikos Senat patvirtintų susitarimą, kuris yra neįtikėtinas ir aklas.

K. Mituva

Linkiu P. M. J. Clark visus suvienyti ir kraštą išvesti iš ūkinio chaoso.

Jonas Karka

Konservatorių partijos lyderis Joe Clark Ottawos aerodrome laukia lėktuvo. Jis priešrinkimine propagandą nemazai idėjo darbo, bet ji lydėjo ir sėkmė rinkimus laimėti.

IŠIMTINAS ATVEJIS

Po ilgos pertraukos gavau šią savaitę tris šio laikraščio numerius. Iš Toronto Lietuvių Namų Nario nr. 15 ir Juodkojo nr. 17 laisvų išsiskiria dvi, bemaž kasdieninės mintys: 1) Laisvės vardu yra gyvas reikalas jungtis į Kristaus pasekėjų kovą su Markso pasekėjais; 2) Lietuviai visuomet daug kalba, bet nieko neveikia.

Dėl pirmosios minties absurdiškumo T. F. apsijuokino nesurinkdamas nei 5 centų nuo asmens. Caras buvo rusiko religinė galva, bet jis siuntė žmones į Sibirą vien už lietuvišką maldaknygę. Biznierių bendruomenės nejudina nei pirmo, įeigu jų išleistas centas neatneša dolerį pelno. Jie iš malonumo rankas trina, kad "dypukų" kruvinu prakaitu uždirbtas pinigas yra skiriamas kovai su kapitalizmo mirtinu priešu, būdami tikri, kad reikalai iškilus ir savo kraują už juos liesim.

Dėl antrosios minties. Darbas yra fizinis ar protinis veiksmas, todėl tiek kalba, tiek veikimas yra darbas. Tačiau darbas minties, kalbos, rašto ar fizinio veik-

mo formoje gali būti bevertis, naudingas ar kenksmingas, ir tik apie tai turėtume pagalvoti pradėdami jį ir užbaigus - įvertinant.

Šiuo metu pagrindinis tikslas yra ne krauti pinigus į bankus, darant turtingus turtingesnius, biednus - biednesniais, bet protingai sunaudojant juos, kad lietuviški išlaikyt lietuviams (žmones - ne pinigą - Lietuvai). Pradžiai išgykim lietuvišką žodyną, su jo pagalba daug vapaliojimų mūsų tarpe pradžut - žinotume apie ką kalbam.

Žodyne rastume ir platesnių darbo sąvokos apibūdinimų, pav., būti pavyzdingu žmogum - darbas (producing effect by influence), bet pasivadinimas patriotu tikrai nėra nei darbas, nei patriotizmas ir yra niekeno kito, bet vien paties savęs nevykęs apgaudinėjimas, liga. Šis yra išimtinis atvejis, kai norėdami gero kitiems turim pirma pasigydyt patys.

Paėmus visa tai dėmesin, gerų norų pareiškimai, netinkamo formoj, pavirsta į kasdieninį vapaliojimą - autoriai patys spjauo ir gauda. B. Bačiūnas R. R. 1, Simcoe, Ontario.

NIEKŠINGA SUTARTIS

Štats metais sukanka 40 metų, kad du žiaurūs tirnai pasirašė ntekšingą sutartį, pagal kurią pasidalino jems nepriklausančius kraštus. Tos sutarties pasekmės buvo be galo žiauros ir pareikalavo daug gyvybių, o kraujas ir ašaros upeliais tekėjo.

Laiko tekėjime mes daug ką pamirštame, bet tos sutarties pasekmės mes nepervalome ntekad pamiršti. Mūsų spauda, o ypač štats metai, privalo tos sutarties pasekmes kiek tik galima, plačiau pristatinti ir ne tik (nukelta į 7 puslapį)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NUSOVĖTINTOS LIETUVOS
PROBLEMOS

Siame straipsnyje keliama klausimai apie ekonomines problemas, su kuriomis susidurtų atsikūrusi nepriklausoma Lietuvos valstybė, bei galimus jų sprendimus. Straipsnio autorius ėjo atsakingas pareigas nepr. Lietuvos ūkiniame gyvenime ir yra gerai susipažinęs su daugeliu jame keliamų klausimų.

Spausdiname šį straipsnį ne todėl, kad pasitiktume greito Sov. Sąjungos žlugimo pranašystėmis. Panašiomis iliuzijomis pirmi-

siais pokario metais buvo grindžiamos greito Lietuvos išlaisvinimo viltys, išeivijai sutrukdžiusios tinkamai pasiruošti ilgesniam gyvenimui svetur, o Lietuvoje skatinusios ginkluotą pasipriešinimą.

Svarstymai apie Lietuvos ateitį, nežiūrint kokiomis prielaidomis jie būtų paremti, padeda pažinti ir suprasti jos dabartinę padėtį, o tai savo ruožtu įgalina geriau įžvelgti ir ateities perspektyvas—Red.

Sovietų Sąjungos stebėtojų tarpe vyrauja įsitikinimas, kad sovietinė santvarka išsėgimė, kad plinta disidentinis judėjimas ir stiprėja opozicija režimui. Žmonės auga nepasitenkinimas, apatija, cinizmas. Komunizmas praradęs savo ideologinį patrauklumą, o komunistų partijoje ir valdžios aparate įsigalėjęs savanaudiškumas bei korupcija. Masės, ypač jaunimas bodisi komunistine propaganda ir trokšta laisvės. Režimas laikosi tik partijos ir valdžios biurokratų bei saugumo dėka.

Lietuvoje prie šios padėties dar prisideda ir tautinės nuotaikos: nusistatymas prieš rusifikaciją, priverstiną brukimą rusų kalbos bei kultūros, ūkinį išnaudojimą. Lietuvių tautos dauguma trokšta netik pakeisti jai primestą santvarką, bet ir atsikratyti rusų. Priešrusiškos nuotaikos ir neapykanta vis drąsiau reiškiasi ir retkarčiais išvirsta į spontaniškas demonstracijas. Nežiūrint slopinimų bei persekiojimų, nepriklausomybės idėja tautoje tebėra gyva. Sovietų Sąjungoje, taigi ir Lietuvoje, kiekvieno metu galima laukti režimo susmukimo ir iš to sekantių pasikeitimų.

Atvykę iš Lietuvos ir jos sąlygas geriausiai pažįstantys lietuvieškieji disidentai (Zenklus, Stromas, Venclova ir kiti) ragina jau dabar pradėti formuluoti Lietuvos ateitį ir to darbo siūlo imtis išeivijai, nes Lietuvoje šiuo metu bet koks organizuotas šių klausimų nagrinėjimas neįmanomas ir pavojingas. Sovietinė santvarka Lietuvoje bus palikusi gilius padarinius ir jų pašalinimas sukels daug problemų. Ir šio rašinio tikslas—išskirti tas problemas, ribojantis pirmoje eilėje ūkinėmis, ir sužadinti jų nagrinėjimą.

ENERGIJOS ŪKIS

Išvysčius pramonę, transportą, mechanizavus žemės ūkį, Lietuvoje išaugo ir didelis energijos poreikialavimas. Tuo tarpu savi krašto energijos ištekliai labai riboti.

Nafta. Šio dešimtmečio pradžioje buvo atlikti gana platūs naftos paieškosimai Lietuvos teritorijoje. Keliose vietose buvo aptikta naftos, ypač į pietus prie Gargždų, bet jos ištekliai būvo per maži ir nuo eksploatacijos buvo susilaikyti.

Šiuo metu Lietuvoje sunaudojama apie 10 ml. tonų naftos per metus ir ji išimtinai gaunama iš Rusijos. Įsivežti naftos iš kitų kraštų (Norvegijos Šiaurės jūros telkinijai) būtų surišta su didelėmis išlaidomis, pav., sandėlių įrengimais, Klaipėdos uosto pagilėjimais. Taigi ir ateityje Lietuva priklausys nuo rusiškos naftos.

Statydama Mažeikiuose naftos rafineriją, Sovietų Sąjunga turi plačių sumanymų ne tik aprūpinti naftos produktais Pabaltės kraštus, bet eventualiai juos ir eksportuoti. Reikia manyti, kad rafinerijoje apdirbti naftos produktai bus vamzdžiais tiekiami į sunaudojimo centrus ir į Klaipėdos ar Karaliaučiaus uostus, iš kur tanklaiviais išvežami. Mažeikių rafinerija gali išaugti į tarptautinės reikšmės įmonę, kuria, greta Rusijos ir Lietuvos, būtų suinteresuotos Latvija, Lenkija, Karaliaučiaus sritis, o gal ir Vokietija. Rafinerijai esant Lietuvos teritorijoje, Lietuva turės būti ir jos dalininkė, t.y. dalyvaui ir jos valdyme, priežiūroje ir peline.

Dujos. Sovietų S-gos dujų tinklas siekia Lenkiją, Čekoslovakiją, Rytų Vokietiją. Kaip plačiai dujų tiekimas (gaziifikacija) išplėsta Lietuvoje, žinių neturima. (1976 m. pabaigoje Lietuvoje buvo gaziifikuota 664 tūkst. buių, iš jų 220 tūkst. gamtinėmis dujomis, o likusieji—suskystintomis dujomis—Red.) Atrodo, kad miestuose naujieji viešieji pastatai ir naujieji gyvenamieji namai apšildomi dujomis. Dujos prieinamos ir naujųjų namų gyventojams. Senieji namai, kuriuose buvo įrengti centriniai šildymai, galėjo būti pertvarkyti į apkūrenimą dujomis. Tačiau abejotina, ar senosiose krosnimis apšildomuose namuose įvestos dujos. Kaimui dujos turbūt dar neprieinamos.

Ieškant naftos ir vykdanč grėžimus, Lietuvos teritorijoje dujų neužtikta. Įsivežti dujas iš kitų (Vakarų) kraštų bemaž neįmanoma. Taigi, Lietuva ir ateityje priklausys nuo Rusijos dujų.

Anglys ir durpės. Nepriklausomybės laikais, prekybos balanso sumetimais, Lietuva anglis pirkdavo Anglijoje. Ateityje Lietuva jų galėtų gauti dar ir Lenkijoje ir Rusijoje. Taigi, anglių atžvilgiu Lietuva nebūtų priklausoma nuo kurio nors vieno krašto.

Durpynai Lietuvoje plačiai pasklidę po visą kraštą. Nepriklausomybės laikais durpės padėtos plačiai vartoti. Durpių kuru buvo varomos Petrašiūnų (prie Kauno) ir Rekyvos (prie Šiaulių) elektrinės. Pastaroji tiekė elektros energiją Šiaulių ir Panevėžio miestams.

Šiuo metu Lietuvos durpynai esą iširti, juose nustatytas durpių kiekis, šiluminė vertė ir eksploatacijos galimybės. Deja, durpių šiluminė vertė tėra apie pusę anglių ir apie trečdali naftos šiluminės vertės. Jos negalės pakeisti anglių, naftos ar dujų pastatuose ar įmonėse, kur sunaudojami didesni kuro kiekiai. Tačiau durpės efektingai galėtų būti naudojamos (kaip pakaitalas naftai ar dujomis) namų ūkio reikálams.

Elektra. Elektros gamybai vartojama vandens (potencialinė) energija hidroelektrinėms įėjainėms ir kuras šiluminėms įėjainėms. Atomines elektrines reiktų priskirti prie šiluminių. Kaip jau minėta, savų kuro išteklių neturime. Riboti yra ir Lietuvos vandens energijos ištekliai.

Šiuo metu veikia „Kauno marių“ elektrinė su 100 tūkst. instaliuoto galingumu. Kalbama dar apie vieną kitą mažesnę hidroelektrinę (Šventosios 1979.VI.6

aukštapyje), bet pastarųjų galingumas turbūt neprašoka 50 tūkst. kw. Nepriklausomybės laikais buvo minima Nemaniūnų užtvanka ant Nemuno tarp Prienų ir Alytaus. Nepriklausomybės laikais buvo svarstoma užtvanka ant Neries žemiau Neries ir Šventosios santakos. Ši elektrinė galėjo duoti apie 30 tūkst. kw. Sudejus, minėtų užtvankų galingumas neprašoktų 300 tūkst. kw. Čia šašonin-gai nepamėnėta galimybė tvenkti Nemuną prie Jurbarko: Nemuno kritimas tarp Jurbarko ir Kauno tėra apie 12 m. Aukštesnė užtvanka užlietų Kauną ir vertingus plotus Nemuno slėnyje.

Pagrindinis elektros energijos šaltinis Lietuvoje yra Elektrėnų šiluminė įėjainė. Joje veikia 6 vienetai, kiekvienas po 300 tūkst. kw. galingumo. Pridėjus „Kauno marių“ ir kitas elektrines, gausime Lietuvos šio meto elektros gamybą apie 2 ml. kw., o santykis tarp šiluminių įėjainių ir visų galimų hidroelektrinių būtų 6:1.

Šiaurės rytų Lietuvoje pradėta statyti atominė įėjainė. Apie jos galingumą tuo tarpu žinių nėra. (Šiuo metu statomas pirmas reaktorius—1500 tūkst. kw. galingumo. Planuojama keturi tokie reaktoriai, bendro 6 ml. kw. galingumo—Red.) Reikia manyti, kad ji yra skirta aprūpinti elektros energija sritis, išsinečias iš Lietuvos ribų ir ji, kaip ir Mažeikių rafinerija, gali išsivystyti į tarptautinę įmonę.

ŽEMĖS ŪKIS

Kinta Lietuvos gamtovaizdis. Seniau jis buvo nusėtas vienkimių sodybomis. Partizaninio karo metu sodybos ištuštėjo. Jų gyventojų dauguma buvo ištremti arba žuvo. Sąryšį su sekusia ūkių kolektyvizacija, pradėta vienkimių naikinti: sodybų trobesiai griauti ir kelti į naujas kolūkių gyvenvietes. Vietoje buvusių sodybų dažnai matysis seną aplėistą gyvenamą namą su pakrypusia šulinio svirtimi.

Su gamtovaizdžio kitimu keitėsi ir kaimo žmonių psichologija. Atėmus nuosavybę, buvo pakirstas ir jų prisirišimas bei meilė žemei, gyvuliui, gamtai. Kaimo žmogus, kaip ir augalas parautom šaknim, nustojo iniciatyvos, vegetuoja. Jaunimas kiekvieną pasitaikiusią progą išeina į miestus. Nežiūrint plačiai pritaikintos žemės ūkio darbų mechanizacijos, kolūkiuose likę senesni žmonės jau nepajėgia atlikti ūkio darbų. Dažnai miestų jaunimas „kviečiamas“ talkon padėti nuimti derlių.

Ar bus galimas kelias atgal, t.y. vėl grįžti į vienkimių? Turbūt ne. Ir štai keletas priežasčių: 1) Lietuvoje prieš karą buvo apie 300 tūkst. ūkio vienetų apie 12 ha. vidutinio dydžio, o su Vilniaus kraštu šis skaičius siektų 400 tūkst.; 2) Pastatyti sodybų trobesius kainuotų bilijonų dolerių; 3) Naujieji naujakuriai daugumoje turėtų ateiti iš miestų, kas yra labai abejotina; 4) Norint naštai panaudoti žemės darbų mechanizaciją, ūkio dydis turi tendencijos didėti. Tai reiktų kurti, kad ir privačius, bet didelius ūkius; 5) Ant drenuotos žemės negalima kurti sodybų, nes trobesių pamatai bei medžiai sugadina drenažo sistemas.

Atrodo, kad sudemokratinas kolūkių valdymas įneštų naujos dvasios į kolūkiečių santykius ir pakeltų moralę. Kolūkių valdymo organai turėtų būti tikrai išrinkti, bet ne kieno nors primetė. Svarstytinas ir kolūkių dydžio sumažinimas.

Nepriklausomybės laikais buvo propaguoja-mos smulkiosios žemės ūkio šakos: sodininkystė, daržininkystė ir daržovių bei gėlių sėklų auginimas, paukštininkystė, bitininkystė ir kt. Šiose šakose reiktų leisti ir vėl reikštis privačiam iniciatyvai, ją skatinti ir remti.

PRAMONĖ IR RINKOS

Šveicarijoje esąs posakis: viena tona plieno kainuoja milijoną frankų, kai tai plieną perdirbi į laikrodžių spyruokles. Tai yra vadovavimasis dėsniu: žaliavą apdirbti į kiek galima aukštesnės vertės prekę.

Vystant susovietintos Lietuvos pramonę buvo naudojama sovietinė technologija, sovietiniai pramonės standartai bei įrenginiai, o gamyba nukreipta plačiosios Rusijos reikálams. Tačiau, ar tai laimingu sutapimu, ar tai lietuvių komunistinių vadovų sumanumo dėka, dalis Lietuvos pramonės vystėsi ir augo pagal aukščiau minėtą Šveicarijos dėsni. Šiuo metu Lietuvos pramonė gamina metalo apdirbimo stakles, dviračius, kompiuterius, radio bei televizijos aparatus, elektros matavimo aparatus, šaldytuvus, skalbimo mašinas ir kt. gaminius, reikalaujančius aukštos precizijos, sumanumo bei sugebėjimo, už kuriuos galima gauti aukštesnes kainas.

Ilgainiui, jau nusovietintos Lietuvos pramonė turėtų įsivesti Vakarų technologiją ir pramoninius standartus ir, pakėlus savo gaminių vertę, įsiskverbtų ir į Vakarų rinkas.

Rūpesčių kelia Lietuvos cemento pramonė. Šiuo metu cemento gamyba Akmenėje labai išplėsta ir cementas išvežamas svetur. Yra pavojus, kad ateityje Lietuva gali pritrūkti savos cemento žaliavos.

TRANSPORTAS

Geležinkeliai. Rusijos geležinkelioje tarpas tarp bėgių yra kiek platesnis (1524 mm), palyginus su Vakarų Europoje priimtu normaliniu platumu (1435 mm). Pirmojo pasaulinio karo metu vokiečiai, užėmę Lietuvą, „persiavo“ Lietuvos geležinkelių bėgius į normalinį platumą ir toks jis paliko iki rusų okupacijos 1944 m. Po Antrojo pasaulinio karo bolševikai persiavo į rusiškąjį plotį geležinkelius netik Lietuvoje bet ir kaikurias geležinkelių

Ar taupumas yra yda?

Lietuviai ūkininkai buvo prarę taupyti. Vaikams augant, reikėjo rūpintis jų ateitimi. Jei kuris buvo lei-džiamas į mokslius, arba jei dukrai reikėjo "pasogos", tai būtų buvę galima atsiekti be taupymo?

Sutaupyti pinigą buvo gana sunku prieš I Pas.Karą, bet nelengva ir po jo, kad ir įvedus savo valiutą litus. Ypač, modernizuojant žemės ūkį, tekdavo ūkininkams net praskolinti: tam būdavo vietiniai smulkas kredito bankeliai ir ypač Žemės ūkio Bankas Kaune. Sumanus, darbštus, tvarkingas ūkininkas išsiversdavo, jei buvo kurių ūkiai parduodami iš varžytinių dėl nesumokėtų skolų, tai dažniausiai tik dėl neapdairumo ar netvarkin-gumo, prasigėrimo.

Šiandien nebeliko Lietuvoje nei stambesnių, nei smulkesnių ūkininkų. Žiaurūs atėjūnai atėmė, nusavino netik visus įvairaus didumo ūkius, bet kartų ir gyvą bei negyvą inventorių. Leidžiant gyvenantiems kaimuose naudoti (bet ne nuosavybės teise) 0,6 ha sklypus, visi buvo paversti labai pigiai apmokamais didžiuliu, komunistų įkurtų dvarų (kolūkių) ordinarininkais ir kumečiais. Ką dabar toks bernas-kolūketis galėjo svajoti apie taupymą: jie tik stengėsi apsiginti nuo bado. Taip buvo tuo po II Pas.Karo. Dabar esą padėtis dėl maito pagerėjusi ir jau kai kam, ypač kolūkių personalui, pavysta kiek susitaupyti. Tų tarnautojų esama gana skaitlingų kadry. Pav., vienas Suvalkijos 4.000 ha ūkis turi apie 25 tarnautojus, neskaitant eilinių kolūkiečių. Čia įeina kolūkio vedėjas, jo

pavaduotojas, brigadieriai, zootechnikas, agronomas, veterinorius, traktorininkai, sandėlininkai, sąskaitininkai ir t.t. Žodžiu, visas kolūkių personalas. Ne vienas iš jų, nepaisydami valstybinės nuosavybės neliečiamumo, susikombinuoja ir susitaupo. Koks jiems yra tikslas tapyti? Prekių, ypač geresnės rūšies trūksta. Vi-

sas gyvenimo netikrumas, ypač administracijos sauvadus savo valiutą litus. Ypač, le arba galimybės pakeisti modernizuojant žemės ūkį, valiutos vertė-visa tai neskatina taupyti. Nei į mokslą leisti, nei kračiams, nei "dasipirkti" žemės, kaip to seniau būdavo siekiama, nei išsigyti geresnį įrankį ar pagerintos veislės gyvulį - to viso šiandieną nebereikia. Valstybinis kapitalizmas, vadinamas komunizmu, viską valdo ir visus piliečius suproletarina. Tai kam taupyti? Jei jaunimui, lankant universitetą tėvai pagelbsti, tai jaunimas nevisuomet įvertina tėvų sunkiai sutauptas lėšas. Rūkymas ir ypač girtavimas net jaunimo gretose yra prigijęs. Kaip teko girdėti, esą "dėl rūkymo, jaunos merginos jau pralenkė net vyrus".

Miestuose ypač mėgstami visokie pasilinksminimai-baliai. Žinoma, su išgėrimais. Kaime- ten besaikis alkoholio vartojimas (ypač, iš "sukombinuotų" santaupų) jau pasidarė taisyklė. Geriama degtinė nebe stikliu-kais, bet stiklinėmis. Tai, sakytum, lyg savotiškos desperacijos pareiškimas, arba anot romėnų poeto Hora-cijaus gyvenimo filosofijos: "Carpe diem, Quam minium credula postero" (naudokis diena, nesirūpindamas apie rytojų) sekimas. Užtikrinto rytojaus ten nei kaime, nei mieste žmonės negali sau užsidirbti dėl ten

esamo labai žemo darbininkų atlyginimo. Ir dėl ko taupyti? Ten nebėra jokio skatinčio taupyti elemento. Todėl ten taip išsiplėtęs demoralizuojantis girtuokliavimas. Seniau mes girdėdavome, kad rusai, ypač pasi-žymėję alkoholio garbintojai. Prisimenu, nepriklausomybės laikais vienas gydytojas man pasakojo turėjęs operuoti Kauno kurios tai dirbtuvės rusų-meisterį. Jo niekaip negalėjo prieš operaciją užmigdyti, tai davė jam išgerti stiklinę spirito ir po to tuč tuojau migdomievaistai paveikė.

Dar ir kita gyvenimo pusė trukdo mūsų žmonėms taupyti - tai prievartingai brukamas materializmas bei ateizmas. Jokių varžtų nebelleka ateistui, jei žmogaus gyvenimas sulyginamas su tuo darbinio arkliu, kurį nuolat reikėdavo raginti, rankoje laikant botagą. Paskėmės yra liūdnos: jei moralė, saugota ir perduota iš tėvų, protėvių nuvertinama, tai žmogus pakrinka ir dažnai girdisi sakant, kad prie beviltingo gyvenimo jam esą viskas visvien.

Taupumas yra apraiška komunistų kelkiamo kapitalizmo, nes padoriai gyvendami, žmonės apsirūpina save, savo šeimą ir senatvę. O kas gi nori, kad ir tokioje aukščiausio gyvenimo standarto šalyse, kaip JAV ar Kanadoje senatvėje eiti į prieglaudą, kur svetima aplinka, svetimi žmonės ir nevisuomet švelnus patarnavimas.

Taupumas ir nuosavybė yra civilizacijos pagrindas. Komunizmas, atimdamas taupymo tikslingumą ir sugriaudamas nuosavybę, drauge sugriaua civilizacijos progreso pagrindą.

J. Valiūnas

linijas, vedančias į jų karines bazines Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje.

Atsikuriančiai Lietuvai Rusija turės perleisti tam tikrus kiekį riedmenų, atitinkančių jos reikalus. J. Lietuvos geležinkelio riedmenų atsiliaps ir nauja politinė padėtis Rytų Europoje, ypač į Karaliaučiaus sritį. Į Karaliaučiaus sritį gali pretenduoti Lietuva, Lenkija ir jau tuo metu susivienijusi Vokietija. Rusija taip pat gali būti stipriai suinteresuota Karaliaučiaus ir Klaipėdos uostais. Ateityje per Lietuvą gali išsivystyti plataus masto tranzitas, o Lietuvos geležinkeliam tektų jį aptarnauti. Geležinkelių riedmens dar ilgesnį laiką pasiliktu rusiškų standartų.

Auto transportas. Lietuvoje esąs labai išplėstas kelių tinklas: apie 12 tūkst. km kelių jau išgrįsta, iš jų apie 4 tūkst. km asfaltuota. Išplėstas ir autobusų linijų tinklas: jau ir nuosalesnes vietas galima pasiekti autobusais. Pramonės, prekybos bei statybos įmonės ir kolūkiai turi savo autosunkvežimius parkus. Deja, bemaž visos šios priemonės yra rusiškos gamybos. Jų palaikymui ir papildymui bus reikalingas nuolatinis atsarginių dalių tiekimas, kurias bus galima gauti tik iš Rusijos. Žodžiu, auto transportas Lietuvoje dabar priklauso ir ateityje priklausys nuo Rusijos malonės.

Ateityje jau nusovietinta Lietuva turėtų svarstyti galimybę organizuoti auto ūkį savame krašte. Didžiosios auto bendrovės dažnai steigia savo įmonių padalinius ir kituose kraštuose. Gal kuri nors tokių bendrovių (pav., Volkswagen, Fiat, Ford ir kt.) būtų įsteigti savo įmonių padaliniai Lietuvoje ir aptarnauti Lietuvos ir kitų Pabaltės

AMATAI

Viduramžiuose amatininkai gamindavo ir aprūpindavo reikmenimis daugumą vartotojų. Transakcija tarp vartotojo-užsakytojo ir gamintojo-amatininko buvo atliekama tiesioginiai - be tarpininko.

Prasidėjus industrializacijai, pramonė pradėjo masiškai gaminti vartojimo reikmenis, o tarp vartotojo ir gamintojo atsirado tarpininkas - prekybininkas. Amatai turėjo prie naujos padėties taikytis, t.y., iš reikmenų gamybos pereiti prie įtaisymo bei aptarnavimo. Mūsų laikais, išaugus žmonių poreikiams, jau sunku įsivaizduoti mūsų būitį be automechaniko, televizijos bei elektros reikmenų taisytojo, namų ūkio reikmenų instaliatoriaus ir daugelio kitų patarnavimų, atliekamų be tarpininkų.

Susovietinus Lietuvos ūkį, ir amatininkai, pagal jų branzas, buvo suvaryti į arteles, pajungti partijos pastatytiems biurokratams. Amatininkai prarado savo savistovumą ir jų santykiai su klientu nutrūko.

Nusovietintos Lietuvos vienas pirmųjų uždavinių turėtų būti amatininkams padarytos skriaudos

atitaisymas: leisti ir padėti jiems vėl savistoviai kurtis ir verstis.

NUSOVĖTINIMO PROCESAS

Nutarimai atstatyti tautos suverenumą ir vaistybinę nepriklausomybę paprastai daromi tautos vardu. Taip, Vasario 16 d. aktas skelbtas Lietuvos Tarybos „kaipo vienintelės lietuvių tautos atstovės“. Steigiamasis Seimas „reikšdamas Lietuvos žmonių valią“, patvirtino Lietuvos nepriklausomybės proklamaciją. Pagaliau Sovietų S-ga, 1940 m. užėmusi Lietuvą, sutabrikavo „Liaudies Seimo“ rinkimus ir jo, kaip lietuvių tautos atstovybės, vardu priverė jį nutarti „jungti Lietuvą į tarybinių tautų šeimą“. Šio „Liaudies Seimo“ akto, kaip melo apgaule ir prievarta išgauto, niekas nepripažįsta. Tačiau Sovietų S-ga vis juo tebesiremia, norėdama pateisinti Lietuvos prijungimą.

Iš esamų organų krašto viduje tautos vardu galėtų prabilti Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba. Kritiskam momentui atėjus, ji turėtų tautos vardu nutarti ir paskelbti Lietuvą išstojusią iš Sovietų S-gos ir atstatančią valstybinę nepriklausomybę. Toliau sektų Vyriausybės sudarymas, ir gal komunistų partijos veiklos suspendavimas ir demokratinio Seimo rinkimai.

Kad išvengtų pakrikimo ir chaoso, esamieji administracijos ir ūkio organai turėtų pasilikti savo vietas ir tęsti darbą iki valdžios bus kitaip patvarkyta.

Iš ankščiau nagrinėtų ūkinių problemų apžvalgą matyti, kaip giliai Lietuvos ūkis yra jaugęs į Sovietų Sąjungos ūkį ir tų nepriklausomų nuo jos technologijos, žaliavų, rinkų, o ypač į energijos šaltinių. Taigi naujos valdžios vienas iš pirmųjų uždavinių bus užtikrinti žaliavų ir energijos tiekimą Lietuvos ūkiui, o tuo pat ir darbą jos darbininkams, sudarant prekybos sutartis su būsima Rusija.

Nemanyčiau, kad išeivija turėtų kištis ar įtaigoti Lietuvos nusovietinimo procesą; permažai ji pažįsta krašto padėtį ir žmones. Kaikuriuos išeivijos grupės vis dar didžiojai savo kieta „kova su okupantu“, t.y., nusistatymu prieš betkokių ryšių su kraštu. Išeivija turėtų rибotis pagalba Lietuvai: veikti savo krašto vyriausybės pripažinti naują padėtį Lietuvoje ir užmegzti diplomatinis santykius, teikti žinių, apie prekybos galimybes, pasikeisti mokslinėmis žiniomis su Lietuvos mokslininkais apie technologinius pritaikymus ir pan.

K. Žeimis

(Šis straipsnis perspausdindamas iš "Akiračiai" Nr. 8-1978 tikime, kad ir mūsų skaitytojams bus įdomi įžvalga Lietuvos ateities perspektyva. NL.

39al.

Juozas Prunskis

**LIETUVA
BOLŠEVIKŲ
OKUPACIJOJE**
LITHUANIA OCCUPIED
BY THE SOVIET
UNION

AUTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS

Bolševikų okupacija Lietuvoje buvo nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1941 m. birželio 23 d. ir, po trejus metus užtrukusios vokiečių okupacijos, nuo 1944 m. vasaros tebesitęsė ir dabar. Okupacija gali būti svarstoma įvairiais atžvilgiais: valstybiniu, tautiniu, kultūriniu, ideologiniu, religiniu, teisiniu, ekonominiu, finansiniu ir kitais. Tie visi klausimai mums labai svarbūs. Šiais klausimais yra parašyta knygų ir studijų. Ir dar bus rašoma.

Jeigu daugeliui iš aukščiau suminėty dalykų gali būti kai kurių nuomonių skirtumų, tai vienu klausimu visi turi sutikti: niekada neleistinas nežmoniškas elgesys su žmogumi, neleistinos tortūros, nekaltų žmogaus kankinimas ir žudymas. O šitokių nusikaltimų okupantai bolševikai Lietuvoje yra daug padarę. Žinodami gyventojų laisvės ir nepriklausomybės pamilimą ir nepalankumą okupacijai, bolševikai ryžosi teroru sutramdyti žmones, o siekdami kraštą surusinti, nepabūgo genocido veiksmų. Jau a. a. Jono Rimšašausko surinktais duomenimis, vien per pirmąjį bolševikų okupacijos laikotarpį (1940. VI.15-1941. VI.22) buvo areštuota, kalėjimuose ir Pravienskių priverčiamųjų darbų stovykloje kalinta iki 11.500 žmonių. Tuo laikotarpiu Vilniaus kalėjime laikyta 3.100, Kauno - 3.800, Marijampolės - 750. Čia neįskaitomi masiniai trėmimai į Sibirą.

Antroji okupacija, užsitęsusi jau ketvirtas dešimtmetis, žmonių aukomis dar baisesnė. Juk vien išvežty į Sibirą ir kitas Sovietų Sąjungos vietas priskaitoma apie 350.000- taigi daugiau negu kas dešimtas Lietuvos gyventojas.

Saujelė ty kankinių pasiekė laisvąjį pasaulį. Daugelis jų į kapus nusineša visus savo kančių išgyvenimus. Reikėjo paskubinti nors dalį jų surinkti. Nemaža medžiagos pavyko surasti Amerikos Lietuvių Tarybos archyvuose, kur sudėta JAV Kongreso Kersteno Komitetui gausiai surinkti lietuvių liudijimai. Dalis ty liudininkų jau yra mirę. Kad tie liudijimai kokios nelaimės atveju visai neišnyktų, svarbu buvo juos įamžinti spaudoje. Į šį leidinį ir buvo stengiamasi visų pirma dėti tuos atsiminimus-liudijimus, kurie dar nebuvo spausdinti knygose ar periodiniuose leidiniuose.

Palaipsniui dyla iš atminties ir vardai okupantų Lietuvoje nužudytų, mirtinai nukankintų žmonių. Kad ta mūsų tautos martirologija būtų išsaugota istorijai, čia ir sudarėme kiek galima pilnesnį nuo okupantų bolševikų rankos Lietuvoje žuvusių žmonių sąrašą. Tegu okupantas žino, kad jo kruvini darbai liks įrašyti į istorijos lapus, tegul žinok, kad nukankintųjų kraujas sprogdina okupantų propagandinius tauškalus. Tegul viešosios opinijos spaudimas padeda sulaukyti, kad daugiau tokie žvėriški žiaurumai nesikartotų.

Užgniauzus Lietuvos nepriklausomybę, buvo keletas priežasčių dėl ko lietuviai be laiko mirė, buvo naikinama. Didžiausia, tačiau priežastis buvo komunistų, bolševikų žvėriškas žiaurumas. Šis siaubas, kad ir kiek švelniau, tebesitęsia ir dabar, tai šiai mūsų tautos tragedijai išryškinti ir skiriama ši knyga.

Šis atsiminimų-liudijimų rinkinys ir ilgas nužudytųjų sąrašas tebus mūsų jaunajai kartai iškalingas dokumentas, ką reiškia komunizmas praktikoje.

Jeigu ši knyga atsirado, tai daug lėmė Karolio Milko-vaičio vadovaujamos Jūrų Šaulių Kuopos Klaipėda, Cicero, II, iš anksto pareikštas pasiryžimas ją išleisti.

Nuoširdus ačiū Leonardui Keruliui, Marijai Barienei ir Stasiui Mankui, talkinusiems medžiagą paruošti.

Juozas Prunskis

Aplanke rašoma:

Visoj savo ilgoj valstybinio gyvenimo istorijoj, nusi-tęsusioj daugiau kaip septynius šimtmečius, Lietuva neturėjo taip sunkaus laikotarpio, kaip bolševikų okupacija, prasidėjusi 1940 metais. Daugiau kaip ketvirtis milijono Lietuvos žmonių, maždaug kas dešimtas gyventojas buvo išvežti į Sibirą.

Ištisais dešimtmečiais lietuviai patriotai naikinami kruvinuose tardymuose, žiauriuose kalėjimuose, šiurpiose bepročių ligoninėse, masinėse egzekucijose. Laisvėje sukurta ūkis sugriautas, savitas kultūrinis gyvenimas sužlugdytas.

Šis leidinys tai dokumentinis rinkinys beveik šešiasdešimties liudijimų, ką lietuviai išgyveno okupantų tardo-mi, kalinami ir žudomi savo tėvynėje. Žodiniai liudijimai kančias išgyvenusių, savomis akimis mačiusių patvirtinami ir pavaizduojami daugiau kaip 50 nuotraukų.

Duodamas ir sąrašas 1970 žmonių, kuriuos okupantai bolševikai išžudė Lietuvoje. Tai tik dalis. Okupacijos aukų nepalyginamai didesnis skaičius. Pagaliau, čia nemini-mi tie, kurie žuvo išvežti į tolimą Sibiro tremtį. Ta tema autorius yra paruošęs kitą knygą.

Lai šis leidinys ypač mūsų jaunajai kartai ir istorijai pasakys, ką reiškia bolševizmas praktikoje.

Viršelį ir aplanką piešė dail. Petras Aleksa.

Išleido Jūrų Šaulių Kuopa Klaipėda, Čikaga, 1979 m.

SVARBI KNYGA

New Yorko ir Toronto Lietuvių Filatelistų draugijos, pagelbstint įtakingai amerikiečių organizacijai Collectors Club of New York, išleido puikų leidinį anglų kalba POSTAGE STAMPS OF LITHUANIA.

Knyga labai gražiai atspausdinta, gero popieriaus, kietu viršeliu, su išpausta auksu Vytim. Gausiai iliustruota visais Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklais.

Knygoj gražus įvadas, istorijos santrauka, geografinė Lietuvos padėtis, apie lietuvių kalbą dviejų profesorių rašiniai.

Susidomėjimas šia knyga neabejotinas - plačiam pasauly. Po dviejų mėnesių knyga pasirodys, jau išparduota virš 500 egz. Amerikos abiejose kontinentuose, Europoj ir Australijoj. Vatikano radijas vos spėjo paskelbti apie šią knygą į okupuotą Lietuvą, kai iš tenai jau raso ir prašo giminių šios knygos.

Ši knyga turėtų būti kiekvienoj lietuvių šeimoj, ypač kur yra jaunimo. Reikėtų šią knygą dovanoti didžiosioms bibliotekoms ar mokslo institucijoms, o taip pat įtakingiems amerikiečiams ar kanadiečiams, kurie yra draugiški lietuviams.

Dailininkas E. Krasauskas, kurio Vytis ir žemėlapis puošia knygą, paskutiniame jo rašytame laiške dieną prieš mirtį, gražiau negalėjo išsireikšti: „tai puiki istorinė knyga ne tik mums bet ir užsieniečiams. Iševijoje tas leidinys parodo mūsų kultūrą, stiprų mūsų tautos ryžtą ir teisėtą kovą už Lietuvos Nepriklausomybę“.

Knygos kaina \$14.50 (USA) ir \$1.50 persiuntimo išlaidoms padengti. Knygą galima užsakyti: C. Matuzas, 107-33 117 St., Richmond Hill, N.Y. 11419

Jurgis Blekaitis

PRASMĖ

Svyrančiais žodžiais - lyg medis nakčia šakomis - noriu apglėbti tavę, gyvenime mano.

Šaukiančiais žodžiais - neprisishaukiančiais, myluojančiais ir grūmojančiais, o užvis - tyliai klausiančiais: kokia prasmė?

Svirplių balsais naktis pasišalpo, šaltai žvaigždžių pirštais paliečia, užmigdo mane ir šauksmą.

O prasmė - vos ištarsi jos vardą - užsivožia tarytum kriauklė. Grįždamas tylon, kartoju sau: geriau neklausti. Prisimeni Jėvą? Obuolį, žaltį? Jėva neklausė. Ji niekada neklausia ir niekad neklauso.

CHRUŠČEV

REMEMBERS

(į anglų kalbą išvertė S. Talbott, įvadą, komentarus ir pastabas parašė Ed. Crankshaw)

(tėsinys)

Šis įvykis mane asmeniškai įtikino, kad tik vėšat kontroliuojama vadovybė gali būti apsaugota nuo veiksmų, kurie nesutampa su mūsų socialistine doktrina ir yra kenksminga mūsų socialistiniam gyvenimo būdui.

Mano paties batmė augo. Stalin'as buvo pastekęs tokiu amžium, kuris visus mus pastatė į sunkią padėtį. Netik kad nelauktai Stalin'o mirties, bet jos bijojau. Bijojau konsekvencijų. Kas atsitiks kraštui? Nors jau aš ir buvau pradėjęs abejoti kampanija prieš liaudies priešus, bet aš vis dar pasitikėjau Stalin'u. Galvojau, kad nors gal ir buvo laikas persitengta, bet pagrindinai viskas buvo atlikta kaip reikėjo. Netik nepasmerkiau Stalin'o, bet stebėjau, kaip jis nebijojė išvalyti Partiją ir tuo būdu ją labiau sujungti. Baigiantis keturiasdešimties metams, aš jau buvau įsitikinęs, kad Stalin'ui mirus, mes turėsime daryti visą, kas įmanoma, kad tik Berta neužimtų vadovavimo posto partijoje. Kitatp būtų galas pačiai partijai. Aš net galvojau, kad jeigu Berta'į pastiektų, tai būtų nepavykusi ir revoliucija. Tai būtų galėję reikšti praradimą visai to, ką laimėjome deka revoliucijos. Jau buvau tos nuomonės, kad Berta būtų galėjęs krašto progresą į socialistinę nukreipti kapitalistiniu keltu.

Paskutiniaisiais metais Stalin'o gyvenimo Berta vis

labiau kalbėdavo be respekto apie Stalin'ą. Jis apie tai labai gudriai kalbėdavo su Malenkov'u, o paskui pradėjo ir įželdžiant kalbėti ir man grįžt. Tai mane visuomet blogai nutekdavo ir sukeldavo nerimą. Ypač pradėjau saugotis. Berta savo paniekinančiais išretėskimais apie Stalin'ą norėjo mane išprovokuoti sakyti panašat arba bent jam pritarit. Tuomet jis būtų galėjęs mane apskųsti Stalin'ui kaip liaudies priešą ir antistatintą. Aš tik klausydavau, bet ntekad nteko nesakydavau. Aš ntekada neuždariau ausų, bet ir ntekad neatidariau burnos. Berta vis tęsė savo tokią žaidimą, nors aš jo ir neskatinau. Jis buvo visat tikras, kad jam ntekas negrėsta, jis žinojo, kad aš negalėčiau jo skųsti. Aš taip pat žinojau, kad jis buvo daug arčiau Stalin'o negu aš, ir galėjo sau leisti neatsargumą. Kai Berta ir Stalin'as ginėdavosi, Berta vis nuduodavo, kad tai tik draugiškas susitikimas. Kai du grūžinat kvičrčijast, tai jie tik tuo pasitinka. Visada galų gale susitauko.

Jis buvo labai įgudęs dirbti purve ir išdėvėskume. Aš žinojau, kad jis laukė progos mane įskųsti ir atsikratyti manęs. Jis panašius trūkumus vartojo ir prieš Bulgantn'ą, bet Bulgantn'as, kaip ir aš, žinojo, ko stebia Berta. Tačiau, aš esu visat įsitikinęs, kad Berta ntekada neleidto sau sakyti ką nors prieš Stalin'ą, grįžtint Kaganovt'ui. Jis ne tik kad juo nepastitkėjo- jis nekentė jo atstringai.

STALIN'O MIRTIS

Maskvos Radio pranešė pasauliui 1953 m. kovo 4 d., kad s Stalin'ą ištiko apoplektija "jam esant savo bute Maskvoje". Chruščev'as čia patvirtina, kad tuo metu Stalin'as buvo savo vasarvietėje. Komunikatas lydėjo Centrinio Komiteto Ministrų Tarybos raginimas sovietams padvigubinti savo vienybę, solidarumą, stiprius įsitikinimus ir būti budriems tokiems neramiams laikams. Rusų ortodoksų patritarchas ir vyriausias rabinas įsakė laikyti specialias pamaldas. Po dviejų dienų, apie 4 val. ryto pastrodė pranešimas, lydimas būnų garų, kad "širdis Lentno ginklo draugo, pagrindintojo gentiaus ir stekimų nešėjo, išmintingojo vado ir mokytojo

komunistų partijos ir Sovietų Sąjungos, sustojo plakusi".

Chruščev'o pasakojimas makabriškų aplinkybių. Itakybtų yra bendrai imant tetsingas ir pagrįdint patvirtintas Svetlanos Alliluev'os pasakojimuose Dvidešimt Latškų Draugut. /Svetlana-Stalin'o dukterė pabėgusi į Vakarų. Vert./

Kiekvienas pasakodamas papildo vienas kito detales, bet įdomu, kad abiejų versijos dėl Berta tiesiog neįtikėtinai elgesto prie mirties patalo, sutinka./

Stalin'as sustirgo vasarot mėnesį, 1953. Berta, Bulgantn, Malenkov ir aš buvome Artimojoje Vasarvietėje su juo šeštadento naktį, po filmos žūrėjimo. Kremluje. Katp paprastat, vakartienė užstges tkt 5 ar 6 val. ryto. Stalin'as buvo gerokai girtas po vakartienės ir labai gerame ūpe. Nebuvo jokių ženklų, kad jis stirgo. Kai galų gale pradėjome skirstytis, jis išėjo su mumis į prieangį išlydėti. Jis juokavo, baksnodamas mane pirštu į skilvį ir vadindamas ukrainietišku akcentu "Niktita", ką jis visuomet darydavo, būdamas geroje nuotaikoje. Mes visi patenkinti keltavome namo, nes nteko nemalonaus neatstikto vakartienės metu, o ne visada taip būdavo.

Kitą dieną, sekmadienį, turėtų būti laisva diena, bet aš buvau tikras, kad Stalin'as vėl sukvies mus visus ko-kiam nors pastatitmt. Sekmadiento vakare, laukdamas jo telefono ktekvtenu momentu, aš delstau su vakartiene namte. Galų gale vistiek užvalgtau. Po vakartienės- vis dar nebuvo telefono. Aš negalėjau patikėti, kad visa diena praėjo ir Stalin'as mūsų nesuaukė. Jau buvo visat vėlu, ir aš nustrėngtau ir nuėjau į lovą.

Staiga suskambo telefonas. Malenkov'as: "Klausyk, čekistai paskambino iš Stalin'o vasarvietės. Jie mano, kad su juo kažkas atsitiko. Mes geriau važiuojam tenai. Aš jau pranešau Berta'į ir Bulgantn'ui. Tučiuojau atvažiuok".

Apstirengtau ir tuojau važlavau. Man užtruko apie 15 minučių automobiliu. Vist susitinke, prisitatė būdn-čtjam kartininkui prieš įeidam į Stalin'o kambarį.

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

V. Vokietijoje pabūvojus

(ISPŪDŽIAI IŠ VASARIO 16 -sios GIMNAZIJOS)

Šiemet daugumai JAV ir mokintai, bet skatėlus nu- Kanadoje gyvenančių lietuvių trupėjo iki trijų. Užtai pa- sueina 30 metų nuo atvykimo augo mokintų skatėlus iš štuos kraštus. Nemaža da- līs jų užjūrū atvyko iš V. Štuo metų gimnazijoje mo- Vokietijos, kurtą tuomet jie kosi 58 mokintai: 33 mer- paliko suvargusią, dar neat- 13 yra iš JAV, 3 iš Kanados, stitėsusią iš karo grūvēstų. Dėdės Samo krašto.

Tačiau šandien čia vyrā- 2 iš Venezuelos, o likusieji ja visai kitoks vaizdas. Tu- iš Vokietijos. Pažymėtina, ristul iš JAVastijų, kurios jog kiekvienais metais vis vīs dar vadīnamos gertaustai mažėja mokintų iš pačios ekonomiškaī stovīnčiu kraštu Vokietijos. Tačiau ir tie pa- pasaulyje, V. Vokietija atro- tys Vokietijos mokintai yra do kaip prabangūs kraštas, vēlesnatis metais išvykē iš kai kurtais atžvīgtais pra- Lietuvos, pagal jų vīeno iš nešantis ir Dėdės Samo bu- tėvų vokiškā kilmę. Nesant tokios emigracijos iš Lietu- velnē.

V. Vokietijoje teko vīešēti po Velykų. Atskridus lėktu- vos, gimnazija gal jau būtų vū į Frankfurtą, nuo jo, 40 turėjusi užstidaryti, nes ir mīnučių atstume yra Romu - mokytojų bei administraci- va, kurtoje yra iškūrusi vīe- nīame mokyklos personale toktų pokartū emigrantų iš tēvynės yra nemaža. Lietuvių Gimnazija, vadīnāma prasmīgu Vasario 16-osios vardu. Šī gimnazija, prīsīg- laudusi buvustoje Renhoff plīje Huetttenfeldo mīstet- lyje / 2 tūkst. gyventojų/, šiemet mīni 25 metų sukaktį /jī yra atskrausčius iš Dieholzo/.

Gimnazija yra patogtoje vīetoje - prie didžiųjų keltų, kurtais galima nukakti į pla- čiai žīnomas vīetoves-Het- delbergā, Manhetnā, Darm- stadtā ir ktūr. Šie buvusti tremtīnų gerat pažīstami mīstetā vīenas nuo kito jau maždaug pusvalandžio atstu- me, važtuojant pūktais Vo- kietijos "autobanais".

Štoje gimnazijoje tenka vīešēti jau antrā kartā. Ankščiau ten teko buvoti prieš daugia negu penke- rius metus. Per tū laikā ne- daug kas pasīkētē, nebent tik mokytojų bei mokintų sąstatai. Iš Amerīkos žemy- nō dabar vīs daugiau atke- līauja mokytojų bei mokintų. Daugumas jų čia praleidžia po vīenerčius metus, norēda- mī pramokti vokiečių kalbā, susipažīnti su europietiška kultūra. Iš užjūro štuo me- tu yra 20 mokintų, dauguma iš JAV. Praėjusiais mokslo metais iš Kanados buvo 8

Teko kalbētis su gimnazi- jos dīrektoriū V. Natkevī- čium bei kitais mokytojais. Mokytojų yra vīrš 10. Dau- gumas iš jų turi aukštas kvalīfikacijas. Dvi jaunos lietuvaitės mokytojos - Dan- guolė Kvīdytė ir Vida Sidry- tē yra atvykustos iš Chica- gos. Mergalčių bendrabučio vedēja M. Dambriūnaitė- Šmitnėnė yra iš Washington' o. Mokīnams iš Amerīkos, programā stengīamasi prī- taikyti pagal JAV gimnazijų reikalavīmus. Dabartinu metu yra dvi septīntosios klasės / iš vīso yra 9 kla- sės/, o vīenoje iš jų yra vīen tik mokintai iš Amerī- kos.

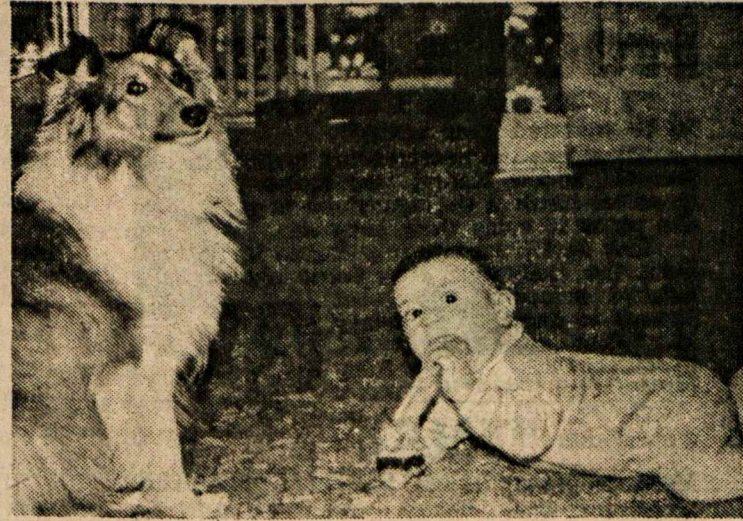
Bendrabučiuose tvarka yra gana griežta ir mokintai nėra paltekami Dievo valiai. Viskas vyksta pagal skam- butį - keltamasi aptē 7 val., ir jau 7:15 būna pusryčiai mokyklos valgykloje. 8 val. vakaro jau yra raktīnamos bendrabučio durys ir vīst turi ten būti iki to laiko, iš- skyrus tik tuos, kurie gauna specialius leidīmus pabūvoti mīstetē iki 10 val.

Štuo metu didžiausia dī- rektoriūso ir gimnazijos ku- ratoriūso problema yra dau- giau mokintų prītraukimas iš pačios Vokietijos. Yra planuojama paskutīnē moks- lo metų savaltē /birželto pabartgoje/ mokytojams iš- stīstīti po lietuvītis apgy- ventas vīetoves Vokietijoje, verbuojanč gimnazijai moki- ntus. Taip pat ir Vokietijoje numatyas Pasaulto Lietuvių Jaunimo Kongresas bus gera vīeta paskīstīti gimnazijos idējā.

Iš tiesų yra nemaža prob- lema, nes mokintai iš Vo- kietijos turētū sudaryti gim- nazijai pagrīdā. Vokietijos valdžia, pamačiusi, jog vīetī- nū mokintų skatēlus mažēja, gali paramā vīsal nu- traukti arba ją apkarpyti. Tad čia nortu perduoti gim- nazijos dīrektoriūso V. Nat- kevīčiaus pagėdavīmā - rem- kime štā gimnaziją ne tik

KREIVI VEIDRODŽIAI

"BABYSITING"...

Ed. Šulaičio nuotraukoje vaiz- das iš ankščiau, kai mokyto- javo V. Batusėvičius (jis su- žmona ir dukrėlė) ir M. Sau- laitytė-Stankuvienė.

lėsomīs, bet ir mokintais: vīst, kurie tik galīme, stūs- kītē čia savo jaunuolius mo- kyti! Tai padēs ne tik pa-

tiems mokīnams jų lietu- vīskumā sustiprīnti, bet ir užtikrīns gimnazijai egzī- stavīmā. Čia nortī pakartoti gim- nazijos adresā: Lītausches Gymnasium, 6840 Lampert- helm - Huetttenfeld, West Germany.

Rašantis šias eilutes iš- tikīno, kad šī mokslo įstaiga atlīeka didelį vatdmenį iš- evtijos jaunimo auklėjīme. Būtū gera, kad šie žodžiai nelīktų tik tyruose šauktan- čtojo balsas.

Edv. Šulaitis

Vilniečių sąskrydis Kanadoje

Kadaise dr. Vincas Kudir- ka kvietē lietuvius į draugi- jā, kad išsikabēt ir sužīnot kas linksmīnasi, kas verkia, kas sotas, kas alkanas, iš ko reikia prašyti ir kam duot. Šios minties aktualumas šiandien manyčiau, dar di- desnis, nes tuo laiku lietu- viai, kad ir buvo prispausti, bet vīstik vīenam su kitu su- sižīnojimas, net ir asmeni- nis susītkīmas buvo daug lengviau įmanomas. Vienam su kitu bendraujanč lengviau ir bendruomenėj išīlaikyti. Lietuvių nedraugai tai žīno- dami šiandieninės rēples laiko kiekīau suspaudę. Į Lie- tuvā nuvykīmas tik kelioms diēnomis ir lietuvīui su lie- tuviu asmenīnis pasīkalbėjī- mas neįmanomas. Kiekvie- nam žīngsnis seka okupanto akīs ir ausīs.

Dalis Lietuvos teritorijos su jos gyventojais, lietuviais įjungta į Gudiją. Ten lietu- viams savo tautybē uždraus- ta ir jie nuo laisvojo pasau- lio izolīuoti.

Kita dalis lietuvių įjungti į Lenkiją ir kad ir laisvesni, bet vīstiek spaudžiami atsi- sakyti savo tautybės. Jie tam užmojui priešīnasi ir norētū kokios nors pagalbos iš lais- vojo pasaulio lietuvių. Lais- vieji lietuviai šiek tiek sušē- pia juos atliekamais drabu- žiais tai ir viskas. Prispaus- tieji ir tokiā paramā priima, bet jų pagrīdinis noras dvasī- nės paramos. Taigi, dvasī- nės? Bet kaip tū dvasiā nu- siųsti? Drabužī tai supaka- vai. nunešēi į paštā ir jis eina į Pūnskā, Seīnus ar Su- valkus. Bet kokiū paštū nu- siųsti "dvasiā"? Subūrus daugelio galvų protus būt ga- lima surasti ir tokį.

Kanadoj ir Amerīkoj veikia Vilniaus Krašto Lietuvių Są- junga. Vilniaus kraštu laiko-

ma visa ta Lietuvos teritori- ja, kuriā po Suvalkų sutarties lenkai okupavo, taigi, nuo Turmanto iki Vištyčio? To- dėl ir Suvalkų trikampio lie- tuviai į ją įeina. Šios sąjun- gos tikslai yra:

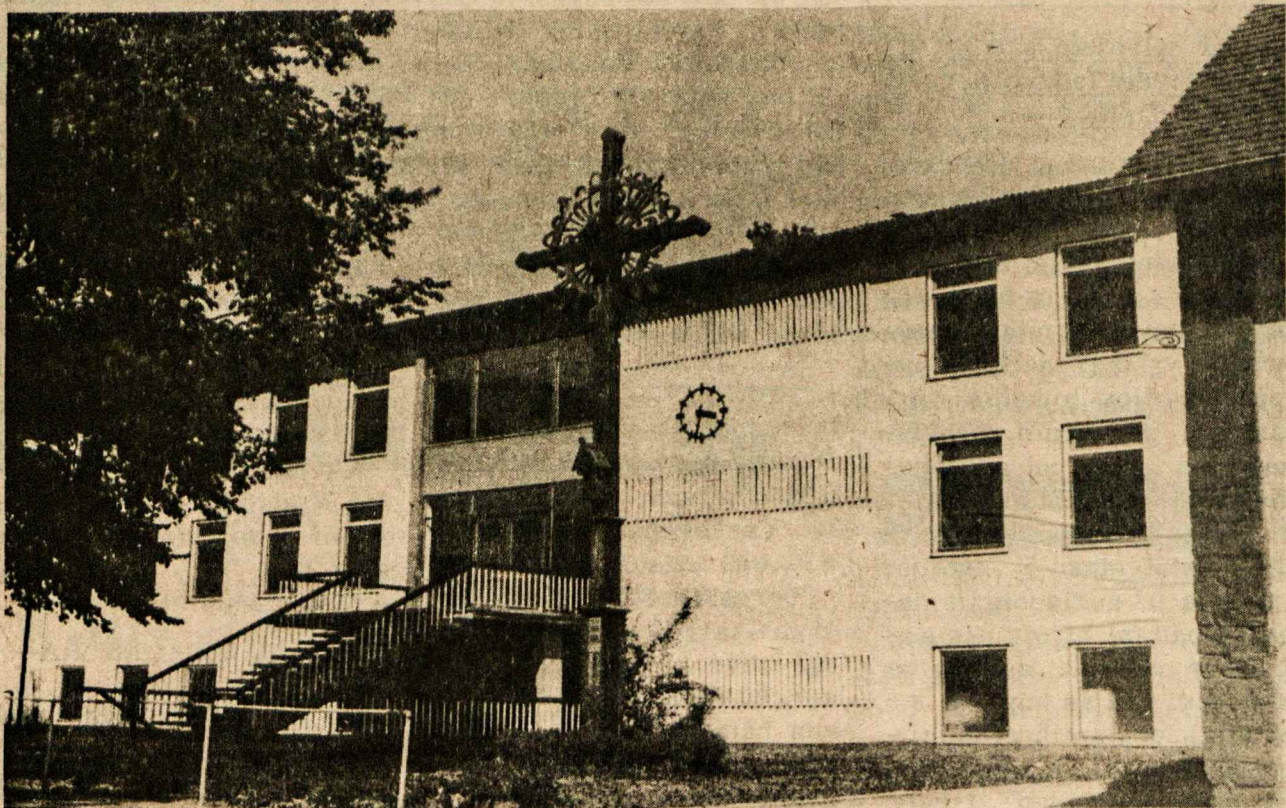
1. Irodyti, kad tū sričių tikrieji šeimīninkai lietuviai, o ne bet kokie okupantai, gu- dai, lenkai ar kiti.

2. Rūpintis tū sričių lietu- viais, ypač jų tautinės dvasī- sios atsparumu. Todėl ši są- junga ir rašo laiškus aukš- tiems lenkų dvasiškiam, kad neuždraustų lietuvių kalboj pamaldų. Siūlē praeitais me- tais vykusį Torontē lietuvių manifestacijų rengėjams kvīesti į jas Suvalkų trikām- pio ansamblius. Toks pat pa- siūlymas nusiųstas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai, ruošiant Europoje pasaulio lietuvių jaunimo kongresā.

Galvojama, kad iš ten kvie- čiant ansamblius, tai ir būtų tas paštas, kuriuo nusiūnčia- ma dvasinė parama. Atsiras- tų ir kitokių būdų. Panašių tikslų aptarimui vilniečiai kiekvienais metais renkasi PARIS, Ont. N3L 1E6, 70 Main St., A. ir P. Česnulių buveinėj. Į šiuos susirinki- mus kviečiami ir čia esan- tieji Suvalkų trikampio lie- tuviai. Deja, iki šiol su ma- žu pasisekimu. Čia ir išky- la klausīmas, kodėl ten bū- dami drāsiai priešīnasi len- kinimui, bet čia atvykē tik pašem savųjų kovā - paremt jų dvasiā, kurios jie pagei- dauja, atsisako.

Šiais metais vilniečių su- ja, kuriā po Suvalkų sutarties važiavimas įvyks birželio 30 dieną, šeštadienį, ankščiau minētoj vīetovėj ir būč labai gražu ir tautiška, kad tas su- važiavimas pasidarytū pūns- kiečių, suvalkiečių, seīnie- čių suvažiavimu. Jame daly- vautū dūkstīečiai, rimšiečiai, švenčioniečiai, vilniečiai, trakiečiai, varėniečiai ir daugelio kitų vīetovių lietu- viai. Tokīame susībūrīme at- sirastū daugiau ir įvairesnių minčių, iš kurių būtų galima adesnē ir geresnē atranka, kaip tū pageidaujāmā dvasinė paramā pērsīusti. O kad ją reikia siųsti, tikū, niekas neįieštaraus. Kiekvieno lie- tuvio pareiga netik norēti, bet ir stengtis, kad kiekvie- namē pasaulio kampelyje e- santis lietuvis amžīnai liktū lietuviu. Pūnskiečiams, seī- niečiams ir kitiems ne vīen tautinė, bet ir kraujo gimī- nystės pareiga, todėl dvigu- ba. Jums aiškesni būdai ir keliai, kaip su ta dvasine pa- rama nueiti, tai jau ir trečia pareiga. Jūsų pareiga stovēt pirmose gretose, mes kiti Jums prītarsim, patarsim, padėsīm. Jei mes tollmesni iki šiol dējom pastangas Jūsų tautinė kovā lengvīnti, tai Jums prie to neprīsidēti bū- tų tikras nusīkaltīmas. Iš Suvalkų Trikampio Kanadoj gyvenančių lietuvių daug. Jei bent dalis organizuotai paju- dētūmēt savųjų pagalbos kryptimē, tai jų padėtis pa- lengvētū. JUSŲ PAREIGA ATVYKTI!

I. Trumpys

JEIGU GERI IR GALI GERTI - ** JAVO REIKALAS **

JEIGU NORI NUSTOTI - ** MŪSŲ **

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS

SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ,

7722 GEORGE ST., LASALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MŪMS:

Leonui G. 366-2548 (namų), 489-5391 (darbo);

Juozui S. 631-6834; Henriui N. 277-7868;

Dainiui L. 768-9606; Donaldui D. 661-1733

VASARIO 16-sios Gimnazijos centrinis pastatas.

CFMB LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 469-8834

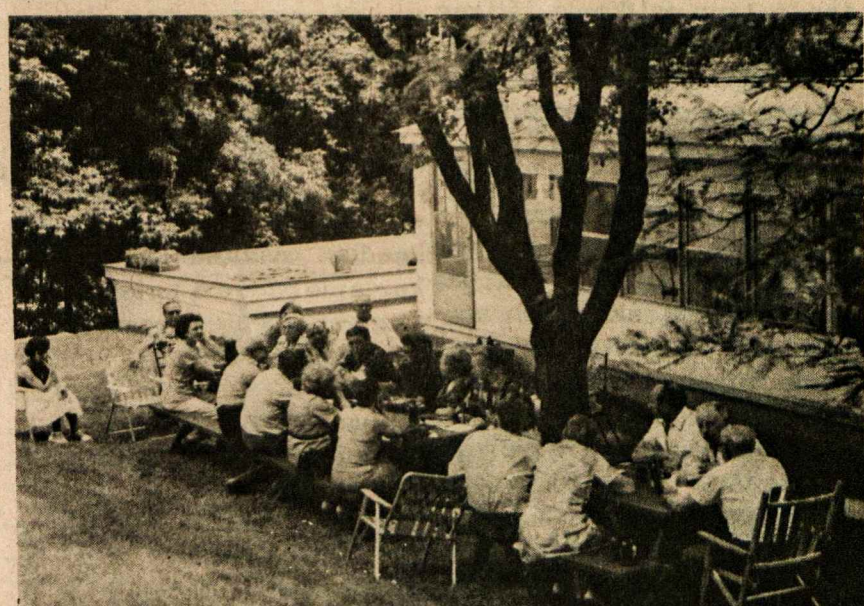
Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTŲNŲS - SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS - ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

VILNIEČIŲ SĄSKRIDYJE PO SUSIRINKIMO 1977 METAIS, DALIS VILNIEČIŲ VAIŠINASI VILNIEČIŲ ČESNULIŲ SODELYJE.

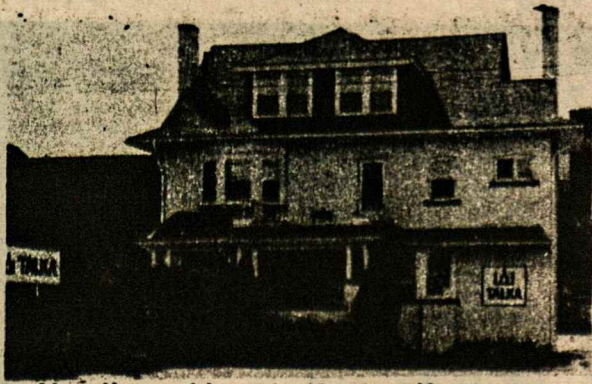
Nuotrauka Vytauto Gurkos.

5 psl.

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudimas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$13,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 9 1/2%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 9 3/4%
pensijų fondas 9 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

VIKTORO PETKAUS VARDŲ ĮAMŽINIMUI GEGUŽINĖ

SLA 72 Kuopos gegužinė įamžins lietuvių tautos kovą už laisvę ir demokratiją. Šio renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją. Renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją. Renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją.

Gegužinė nebus vien meilės ir dainų šventė, bet ir tautos kovos už laisvę ir demokratiją. Renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją. Renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją.

SLA 72 Kuopos gegužinė rengėsi įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją. Renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją. Renginio tikslas — įamžinti lietuvių kovą už laisvę ir demokratiją.

J. Šarapnickas
ligijai /; reikalauja žodžio SLA 72 Kuopos Pirmintinkas

toronto

A. LUKOŠIUS

popietė savuose namuose

ARTĖJANT BIRŽELINIAMS IŠVEŽIMAMS

Buvo tai anksčiau 1941-aisiais staubio metais mūsų šalyje. Birželio mėn. 14 d. naktį, įstveržę 3 uniformuoti ir ginkluoti rusai tris lietuvius, suimamą visą mūsų šeimą su vaikais ir mūsų tėvais. Mano vyrui dar prieš tai pasisekė pasprukti pasislėpti. Ir jis palieka netšvežtas.

Kartu su kitiems lietuviams tremtiniais, kurtų matėme išstusius pulkus, gyvūnams ir transportui skirtuose traukiniuose vagonuose buvome nugabinti į Altajaus kraštą Sibire, Bernaulio vietovę.

Iš tenai Obės upės pakraščiais važinėjome tolyn, tai šen tai ten palikome išstusius vagonus su mūsų šeimomis. Pasitiekėme Akmens miestą ant upės kranto. Dargelį mūsų šeimą su vaikais ir mūsų tėvais. Mus patalpina mažame namelyje.

Kraštas lygus, nėra jokių miškų, nei kalnų. Darbas prie akmenų skaldymo, suimamų akmenų skaldymo, suimamų akmenų skaldymo, suimamų akmenų skaldymo.

Žemė atrodo gera, neretkita trąša. Vietiniai gyventojai rugių nesėja, tik kvietinius. Afrikamui laukui, kiek kurie, turbūt, naudojami kur nors statyboms. Žemė atrodo gera, neretkita trąša. Vietiniai gyventojai rugių nesėja, tik kvietinius. Afrikamui laukui, kiek kurie, turbūt, naudojami kur nors statyboms.

Tremtiniai nešdavo savo rūbus ir maistą su savimi. Nuo šios gyvenvietės už 200 km. randausi Novosibirsko miestą, Sibiro sostinę.

Kada jau "nuvaikavo" Stalną, kad ir per didelį vargą, pasisekė sugrįžti Lietuvon.

Tuometu Lietuvoje visur iš tikrųjų veikė rusų pastatytoji administracija ir mums ntekapt nepasisekė prisitaisyti. Visi mūsų vengė, žūrėjo kaip į didžiausius nusikaltėlius...

Po kelių mėnesių tokio nelegalaus gyvenimo savame krašte /1/, pagaliau antru kartą mus suima. Vaikai, išgrūdę, kad motina vėl suimta, patys atėjo pasiduoti, kad būtų kartu išvežami.

Dabar nuveža į Krasnojarską, o iš tenai į Jekaterinburgą, o iš tenai į Karacinską rajoną miškų darbams. Apgyventina mažame kaimelyje, kur tame radome prieš 17 m. prie akmenų skaldymo, suimamų akmenų skaldymo, suimamų akmenų skaldymo.

Kita tremtinė pasakoja: "Mus tai nugabeno į Komitės SSR, štaurės linoje. Pavartėmės tenai veikė nėra, tik tai trumpa vasara. Didžiausias to rajono nelaimė tai muse-

ŠILTA OBUOLIŲ SUNKA

Stėpo Varankos nuotrauka iš š. m. Kaziuko mugės Toronte

lės, uodai, blakės ir neatskirtamos žmonių palydovės utėlės.

Gyventojai susideda iš dviejų tautybių. Vieną gimtą ntingi suoms, kiti panašūs į Kanados eskimus, vadinami kuom, atsilukę ir žemos kultūros.

Gyvena katmuose. Namai juodi, pastatyti ant aukštumėlių, anel menkiausio medelio aplinkui. Viduje ty namelių labai švaru, grindys net blizga, langai mažyčiai.

Nežinot to, kaip taisyklė pas kiekvieną galvoje apščiutėly. Visi kuomai mēga ant grindų šalta vienas kito eilėse. Apte utėles jie sako: "Tai mūsų turtas, ir mes su jomis neatskirtam susigyvenę".

Vatsmedžiai neauga. Retkarčiais atveža truputį vaisių nusipirkti. Gerai auga bulvės, ropės, česnakai, kuruos vietiniai konservuoja žemai. Pieną taipogi konservuoja. Karvė tenai neduoda daugiau kaip 2 litrus pieno. Šaldo uogas, nes jų ten netrūksta: miškuose pilna aviečių, mėlynų, girtuoklių, žemuogių, spanguolių. Jų surenka ištisais statnes. Labai daug grybų - tiesiog tūlatais, pilni miškai - juos taipogi šaldo.

Gamtą šiek tiek pritema Lietuva. Naktys tenai taip baltos, kad gali skaityti. Žemė tik nušvinta, o po to ir vėl pradeda temti. Šalčiai neįprasti - 60 laipsnių Celsijaus, bet to per daug nestojau, nes labai sausas klimatas.

Yra nemažai gamtos turtų. Laimingas buvo tos tremtinų šeimos, kuriose buvo pagautų jaunuolių. Jie galėdavo paugauti, pagrybauti ir kitus tremtinio gyvenimo darbus savo jaunatviška energija gertau atlikti.

Tolimos tai šalys' mums svetimos, šaltos, bejausmės pasvietės, bet nukelti ir tenai mums nerūkėjo pirkti bilieto - užkalbintos, jau čia, lietuviuose Vakaruose atsiradusios, kad tr trumpai prabėgoms, papasakojoti visą eilę gražiausių savo gyvenimo metų ten iškentėjusių šauntos mūsų tautos dukros...

Yra nemažai gamtos turtų. Laimingas buvo tos tremtinų šeimos, kuriose buvo pagautų jaunuolių. Jie galėdavo paugauti, pagrybauti ir kitus tremtinio gyvenimo darbus savo jaunatviška energija gertau atlikti.

Tolimos tai šalys' mums svetimos, šaltos, bejausmės pasvietės, bet nukelti ir tenai mums nerūkėjo pirkti bilieto - užkalbintos, jau čia, lietuviuose Vakaruose atsiradusios, kad tr trumpai prabėgoms, papasakojoti visą eilę gražiausių savo gyvenimo metų ten iškentėjusių šauntos mūsų tautos dukros...

LITUVIŲ NAMAI

ANKETA ATSAKYMAI:

LN metiniame susirinkime kovo 4 d. buvo išdalinti

tos anketos. Užpildė 85 nariai ir svečiai. Anketa paruošė LN Vyrų Būrelio buv. p-kas Vytautas Kulnys.

Procentais "taip" atsakė į anketos sekančius klausimus:

I. Kokius renginius reikėtų ruošti Lietuvių Namuose?

1. Koncertus - 91%, 2. Pasikaitas - 72%, 3. Simpoziumus - 68%, 4. Literatūrinis renginys - 77%, 5. Scenos veikalus (vaidinimus) - 85%.

II. Ar siūlytumėt LN:

1. Duoti stipendijas lietuviškų problemų ir lietuviams svarbių temų sprendimui - 75%, 2. Skirti premijas: Literatūrinį veikalų autoriams - 71%, menininkams ir artistams - 74%, sportininkams - 66%, studentams - 78%.

III. LN turėtų aktyviai remti:

1. Kanados Lietuvių Būrelį - 73%, 2. Jaunimo organizacijas - 81%, 3. Disidentus okupuot. Lietuvoje - 84%, 4. VLIKą - 60%.

IV. Kokiu būdu patartumėte plėsti LN namus?

1. Statyti apartamentinius pastatus pensininkams - 72%, 2. Statyti didesnę lietuvišką centrą su jaunimo reikalams pritaikytomis patalpomis - 37%, 3. Plėsti LN turimas patalpas, kuriose galima būtų įjungti tautinių muziejų ir archyvą - 56%.

V. Ar esate LN narys - 88%, 2. Ar planuojate ateityje tapti nariu - 3. Ar Jūsų šeimoje yra LN narių - 71%.

VI. Ar galvojate, kad LN atstovai turėtų lankyti sergančius LN narius? - 68%.

Gauti taip pat ir siūlymai, pastabos. Čia dedamos sekančios: 1. Mirties atveju, skelbti užuojautas, 2. Kai LN nebeturės skolų ir turės nemažai savo kapitalo, tada pradėti vykdyti darbus, numatytus šios anketos ketvirtame paragrafe, 3. Viskas yra gerai, bet pirmiausia reikia išmokėti skolas, 4. Mėginti ruošti naujų knygų pristatymus, 5. Įsteigti premiją už geriausią romaną. Manau tai turėtų pasiekti ir padėti autoriams išplatinti naujas knygas, 6. Sutelkti lėšų antikomunistinei spaudai, 7. Mažinti dienų skaičių "Bingo", o daugiau jaunimo organizacijoms duoti patalpas naudoti, 8. Per didelės salių nuomos

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10% už 1 m. term. indėlius
9 1/2% už 3 m. term. indėlius
9 1/4% už pensijų ir namų planą
9 1/4% speciali taup. sąsk.
8 3/4% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

10 1/4% už asm. paskolas
10 1/4% už mortgičius

AKTYVAI virš 22 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

INSURANCE AGENCY LTD.

Įvairių Bendrovių atstovybė,

Visų rūšių Drauda,

24 metų patirtis,

Telefonai: Bus. 251-4864 — 251-4025 — 251-4824,

2405 Lake Shore Blvd. West,

Suite 403,

Toronto, Ontario

MSV 1C6.

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, s.p.

1551 Bloor Street W, Visais keliomis reikalais

TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti

M6P 1A5 tel. 533-3531

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

atbaido klientus, salės būna tuščios, 9. Sutelkti lėšas antikomunistinei spaudai anglų kalboje, 10. Lankyti ligonius, kurie yra vieni, 11. Ar ne per daug rūpesčių bus lankyti ligonius, 12. VLIKą turėtų remti daugiau negu iki šiol aukomis. Tautos Fondai, iki šiol buvo duodama tik trupiniai nuo stalo, 13. Visi klausimai yra geri, pirmoje eilėje reikia išmokėti per "Labdaros" Fondą sušelpiti sergančius LN narius.

Prof. R. Vaštokas, liberalų kandidatas Hastings-Frontenac apylinkėje gavo 11.266 balsus. Jo oponentas W. Vankovghnet (P.C.) - 17.669 balsus.

Toronto lietuviai buvo suorganizavę specialų komitetą, kuris rinko aukas ir rėmė R. Vaštoko kandidatūrą, nes balsais jo kitoje apylinkėje nebuvo galima paremti.

Liberalai tuo metu nebuvo populiarūs Ontario provincijoje ir bendrai visoje Kanadoje, išskyrus Quebec'o provincijoje, kur gyvena dauguma prancūzų.

Poetas dr. Henrikas Nagys

Toronto

Toronto visuomenė visada poetą Henriką Nagį sutinka išskėstomis rankomis, žavi si jo kalbomis, mintimis, jo sugebėjimu uždegti publiką. Jo norisi klausyti ilgai, kaip kalbų taip ir jo kūrybos. Ši kartą Toronto Akademių Draugija Prisiėlimo parapijos parodų salėje pristatė paskutinąją, neseniai išėjusią knygą Prisiėlimo

Programą pradėjo Akademikų D-jos Valdybos atstovė Aušra Karkienė (jaunosios kartos), apibūdindama šio vakaro reikšmę, tikslus bei poetą Henriką Nagį.

Literatas V. Šaltmiras kalbėjo apie jo kūrybą. Pats autorius labai įdomiai, patraukliai paskaitė iš Prisiėlimo Sakalų eilėraščių ir papasakojo epizodų iš savo gyvenimo, kaip poeto.

Publikos buvo apie 70, visi jo su idomumu klausėsi.

Dalyviai buvo pakviesti pas dr. D. ir inž. E. Čuplinskius į butą kavutėl-vaišėms. Ten jaukiai prabėgo vakaras, besivaikinant ir diskutuojant literatūros, kūrybos klausimus.

J. Ka.

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA OTTAWOJE

Ryšium su sibirinių tremimų metinėmis, birželio 10 d., 2 v. p. p. įvyks demonstracija. Autobusai iš Toronto važiuos nuo Lietuvių Namų birželio 10 d., 8 val. ryto. Studijuojančiam jaunimui kelionės veltui, o suaugusiems \$15.

Norintieji vykti registruojasi L. Namuose (532-3311) ar Prisiėlimo parapijoje (533-0621).

Prisiėlimo Parapijos Stovykla Aušra prasidės liepos 1 d. ir baigsis liepos 14. Vaikai priimami nuo 7-18 m. amžiaus. Stovyklą organizuoja Parapijos Tarybos Jaunimo Sekcija.

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ minėjimas bus birželio 13 d., 8 v. v. Brocktono mokyklos salėje (Bloor ir Brock).

NEPRIKLĀUSOMA LIETUVIAI

Dėmesio Vyrai!

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS" Kviečia VYRUS SU GERAIŠ BALSĖIS IR KLAUSA ISIJUNGTI Į NAUJAI PAKRIKŠTYTŲ CHORO "ARAS" EILES.

Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis pas:

Juožą Karasieją, tel. 279-9079,

Teodorą Stanulį, tel. 533-6074 arba tiesiog ateiti į choro repeticijas, kurios vyksta Prisiėlimo parapijos muzikos kambaryje, — ketvirtadieniais 7:30 v. v. Chorui vadovauja visiems žinomas muzikas, sol. Vaclovas Verikaitis. Šiuo metu choro sąstatą sudaro 37 vyrai.

Choro Valdyba

Drama laisvės kovai stiprinti

(SUKILIMO PRIEŠ CARĄ VADĖ GRAFAITĖ EMILIJA PLATERYTĖ TORONTE)

J. Vaidlonis

Didikų Platerių giminės šaknys paeina iš Vestfalijos (1180 m.). Plateriai tų laikų Lietuvos teritorijoje apsigyveno apie 1560 m. Jų giminė turėjo dideles žemės nuosavybes ir užėmė aukštus postus civil. administracijoje ir pasižymėjo karo vadais.

Grafitė Emilija Platerytė (1806 - 1831) kilusi iš Liksna dvaro, netoli Daugpilio (15 km.). Lietuvos - Lenkijos valstybių paskutinis padalinimas įvyko 1795 m. o 1831 m. - sukilimas prieš carą. Varšuvos generolai, jų tarpe ir A. Giełgud'as, suorganizavo kariuomenės pulkus, i-traukė ne tik bajorus, bet ir baudžiauninkus. Karas - sukilimai vyko plačiu mastu visoje Lietuvos-Lenkijos teritorijoje.

Emilija Platerytė buvo baigusi Varšuvos Karo Mokyklą ir jai buvo suteiktas kapitono laipsnis. Ji su savo kuopomis daugiausia veikė, kovojo savo apylinkėse apie Zarasus, Dusetus, kur jos pusbrolis Cezaris turėjo dvarą. E. Platerytė, sekama St. Joan d'Arc pavyzdį, stojo į nelygią kovą prieš Rusijos carą. Jos pulkas sumušė rusus prie Zarasų. Ji taip pat dalyvavo kautynėse prie Šaulių, Kauno, Vilniaus ir kt.

Pralaimėjusi mūšius, E. Platerytė su pulko likučiais traukėsi į Lenkiją, kur dar tebevyko kovos. Tačiau ke- lionėje susirgo ir Justinavo- je (prie Kapčiamiesčio) mi- rė.

Taip grafitė Emilija Pla- terytė tų laikų pasaulyje iš- garsėjo kaip karo dvyrė. Jos garbei Adomas Mickevi- čius sukūrė poemą "Pulki- ninko mirtis". Apie ją rašė ir kitų tautų rašytojai. Mūsų rašytojas A. Vienuolis para- šė veikalą "1831 m. sukilis- mas", kuris buvo vaidinamas 1939 m. Kauno Valstybiniam Teatre.

Remiantis šiais istoriniais faktais ir buvo sukurta mu- zikinė drama - operetė. Jai

libretą parašė rašytojas dramaturgas A. Kairys, o muziką sukūrė kompozito- rius ir dirigentas Aloyzas Jurgutis.

Dainavos Ansamblis po "Emilijos Platerytės" opere- tės Čikagoje. Priskėlimo parapijos Toronte kvietimu, spektaklį išpildė balandžio 28 d. Centr. Technikos mo- kyklos salėje.

Emilijos Platerytės - N. Linkevičiūtės vaidyba, dai- navimas buvo pasigėrėtinas. Rūbai gerai pritaikinti. Pub- lika ją žavėjosi, ne vienam ir ašaras išspaudė.

Sol. Rimas Strimaitis - A. Stuoka - sukilėlių vado rolę ir vaidybos ir dainavimo at- žvilgiu atliko išpūdingai. To- rontiškiai daug plojo. Išpū- dis geras.

Pasigėrėtinai Marijos ro- lę atliko Audronė Simonai- tytė- Gažiūnienė. Rūbai, iš- vaizda, dainavimas žavėjo. Cezaris Plateris - V. Lio- rentas, stiprus bosas-bari- tonas, geras vaidyboje. Ir kiti visi solistai savo roles atliko įtikinančiai.

Žinoma, viso to viršūnėje buvo naujas operos kūrėjas ir kompozitorius, dirigentas Aloyzas Jurgutis, Dievo do- vana iš Lietuvos, kaip Dai- navos Ansambliui Chicagoje, taip ir visam Š. Amerikos kontinento lietuviams, muzi- kos meno mėgėjams.

Jau keli šimtai metų, kaip Maskvos balti ir raudoni ca- rai skriaudė ir skriaudžia lietuvių tautą. Jie siekia lie- tuvių tautos išnaikinimo. Ke- li šimtai metų lietuvių tauta priešinasi, kovoja su nelygiu priešu, lieja kraują, miršta už tautos laisvę.

"Emilijos Platerytės" ko- votojai primena Lietuvos partizanų 1944-52 metų ko- vas, mūsų tragišką, karžy- gišką likimą. Užtai nenuos- tabu, kad Toronte per vaidi- nimą, dainas, žiūrovai verkė, šluostėsi ašaras, gailėjo ne tik Platerytės, bet ir visų žuvusių už Lietuvos laisvę.

Muzikinės dramos "Emilija Platerytė" suvaidinime Toronte, sol. R. Strimaitis sukilėlių vado vaidmenyje dainuoja kairėje.

Toronto publika salėje šiuo kūriniu žavėjosi, ko klausiau, gerai apie jį at- siliepi. Jeigu specialistai ir rastų kokių trūkumų, galėtų autoriams neviešai padėti juos ištaisyti.

"Emilija Platerytė" tiks ilgam laikui laisvės ko- vai stiprinti.

Po spektaklio Vengrų res- torane buvo suruoštos vai- šės vaidintojams, svečiams ir mecenatams (kurie, po 100 dol. paaukoję, prisidėjo prie išlaidų padengimo).

Spektaklį organizavo Pri- skėlimo parapijos Tarybos parengimų sekcija, kurios pirmininkė yra Aušra Kar- kienė, bendradarbiai: Al. Kuolas, p. Vingilienė ir š. m. Tarybos p-kas pedagogas Vyt. Taseckas.

Žinoma, visą parengimų ratą suko kleb. Tėv. Aug. Si- manavičius, pilnas energijos ir sumanumo gražiai sugy- venti su parapijiečiais.

Spektaklis Emilija Plate- rytė sutraukė publikos ne tik iš Toronto, bet ir iš Hamil- tono, St. Catharines, Montre- alio, Londono, Delhi, Tilson- burg'o, Ottawos ir kt. Spek- taklį aplankė ir daug kunigų, nes vyko Kunigų Vienybės suvažiavimas.

Atrodo, nuostolio nebus, mecenatai išlygino (apie 50 porų).

Toronto visuomenė ir to- liau rems (kaip vienas iš K- to narių pastebėjo) Dainavos Ansamblio panašius kaip Kūlgrinda, Emilija Platerytė veikalus.

sault-st-marie

ŠAUNIOS LIETUVISKOS VESTUVĖS

Mūsų mažos lietuviškos salelės tautiečiai nuo senų laikų yra pripratę skaitlin- gai susirinkti ne į retai i-

vykstančius kokius nors bendruomenės valdybos ren- ginius ar vakaruškas, bet kada kuris nors tautietis išsiskiria-miršta, arba "pa- keičia savo stoną"-vedasi. Po laidotuvių tautiečiai skirstosi nuliūdę ir susi- mąstę, o po vestuvių-geroje nuotaikoje ar net jausdami- si atjaunę...

Tokia geras nuotaikas su- kelianti diena ir skaitlin- as mūsiškių susibūrimas buvo š. m. gegužės 26 d., kada tautiečiai Izabelė ir Juozas Kuosčiauskai surengė šau- nias vestuves savo vyres- niąjam sūnui Jonui- Gedi- minui. Vedybiniai pietūs ir po to sekę šokiai įvyko gražio- je ir erdvioje plieno darbi- ninkų unijos salėje. Susirin- ko gerokai virš poros šim- tinių svečių, o jų tarpe ne- mažiau kelios dešimtys tau- tiečių, susėdusių vienoje vietoje prie atskirų stalų. Svečiai buvo nustebinti val- gių gausumu ir įvairumu, nes tik šilti patiekalai sekė vienas kitą, o vėliau ligi už- baigos padavėjos nešiojo bulkutes su salami ir karštą "pizzą". Po pietų, kada pa- davėjos tvarkydamos stalus vertė į sąslavas nepaliestus veršienos kotletus, balandė- lius ir kitus skanumynus, turbūt, nevienas iš vestuvių dalyvių prisiminė milijonus pasauilyje badaujančių žmo- nių... Baras su įvairiausiais gėrimais veikė nuo pat sve- čių atvykimo ligi išsiskirs- tymo. Po "didžiojo maršo" stipriai prisisotinusius sve- čius linksmino muzikantai, iš kurių išsiskyrė 2 jaunos merginos, kurios šokių mu- ziką pažairindavo dainomis ir ritmiškais judėjimais, lyg tai kviesdamos visus įsi- jungti į šokius. Nors buvo grojama ir senovinių šokių, bet didelė jų dalis buvo pa-

tys madingiausi, kuriuos kiekvieno vestuvių dalyvių šis korespondentas vadina priklauso padėka už puikias pasistatymu ar "šimči- vašes ir įdomiai praleistą drimči". Šokančių tarpe vestuvių vakarą.

Korespondentas

NIEKŠINGA SUTARTIS... (atkelta iš 2 pusl.)

spaudos žodžiu, bet įvairto- mės nuotraukomis, piešiniais ir pan. Ypač tai turi būti at- žymėta Btrželtntų Trėmtmų proga. Tenka prisipažinti, kad mes turtme išelytjoje dar net keltas vaidintojų grupe- les, kurios kad tr retkarčiais suvaidina kokį nors kome- dtjėlę. Dar neturėjome, de ja progos pamatyti nė vienos tragedijos, kur būtų pavat- zuoti bent mažytė dalelė iš mūsų tautos labai skaudžios ir palyginti dar netolimos praetties. Rodos, būtų taip lengva atkurti tr net asme- nio gyvenimo, o taipogi ne- trukti nuo retokų lietuviškų parengimų ir savųjų tautie- čių. Jaunavedžio tėveliams, tremtj. Lietuvis

KRONIKA

Montreal

P A D Ė K A
A. + A.

Barbora SEGAMOGAITĖ - JURKIENĖ, mūsų mylima žmona, mamytė, uošvė ir močiutė-senelė mirė 1979 m. balandžio mėn. 7 dieną.

Mes širdingai dėkojame visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą, dalyvavo mišiose ir palydėjo į amžinojo poilsio vietą.

Dėkojame už rožančiaus pravedimą kun. klebo- nui J. Kubiliui ir kitą vakarą p. Petrui Styrai. Taip- gi dėkojame kun. J. Aranauskui už paskutines mi- šias ir palydėjimą į kapus.

Dėkojame visiems, kurie dalyvavo budynėje, prisiuntė gėlių, užprašė Šv. Mišias bei auکوjo Ka- nados Lietuvių Fondui ir reiškė mums užuojautą liūdesio valandoje.

Visiems, visiems širdingas dėkui.

Vyras Domas, sūnūs Al. las ir Rimantas, mārčios Ire r Marija, anūkai ir brolis Jonas.

SKAUTAI

STOVYKLAI REIKIA TALKININKŲ

15 metų Jubiliejinė Montre- alio Skautų Stovykla Baltijo- je bus nuo rugpjūčio 11-25 d.

Labai reikalinga tėvų tal- ka supirkti maistą ir taip pat, ieškoma šeimnininko ar-

ba šeimnininkės.

Prašome kuo greičiau su- sisiekti su tuntininku Ginta- ru Nagiu, tel: 277-7868.

• Stovyklos registracijos blankai ir informacijos bus išsiuntinėtoms neužilgo.

Geležinio Vilko Tuntas

\$1 kelnėms- pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coln/ corner 5e ave **7661-A CENTRALE**

495-90e AVE

coln / corner Baync **365-1143**

29 55 Allard Street, Ville Emard **766-2667.**

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Spart • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7835 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.

LAURENT DAVIGNAULT

LA SALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniais priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, pr'e Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal Tel. 767-6183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son Tel. 364-5712.

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA
- MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD CHATEAUGUAY TEL 691-4703

5784 VERDUN AVE VERDUN, QUEBEC TEL 767-0956

MODERNIOS KOPLYČIOS

NL REIKALAI

BENDRADARBIŲ NESEKMĖS

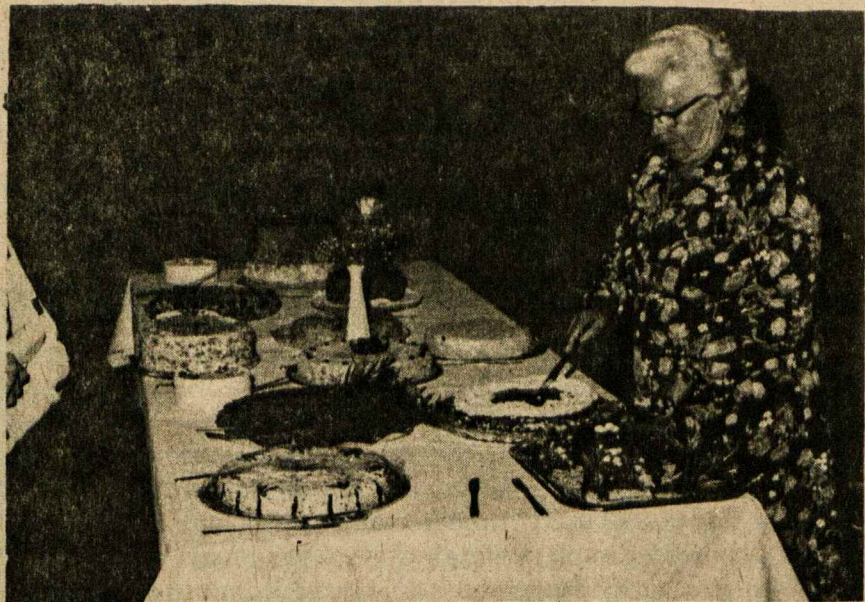
Ilgamečio mūsų laikraščio bendradarbio Leonardo Eimanto žmona, sunkios ligos išvarginta, mirė Londono, Ont. Nemažai vargo turėjo Leonardas, kai ligonės slaugymas teko jam, nes jų sūnus su šeima gyvena Ottawoje.

P. Eimantienės neįlemta liga, prasidėjusi prieš kelis metus. Leonas jautėsi dvasiniai prisilėgtas Kanados Lietuvių Dienų metu 1977 m. rudenį, kai jam teko tada taikytis prie šeimos aplinkybių. Jis buvo prisiėmęs pareigų parengimo komiteje ir bendrai jautriai rūpinosi visais Lietuvių Dienų pasisėkimais. Jau tuomet žmonos sveikatos negalavi-

mu skundėsi šio laikraščio redaktoriui, suabejodamas, ar galės intensyviai bendradarbiauti, kaip iki šiol. Tačiau Leonardas tęsė bendradarbiavimą savo rašiniais iki pat žmonos mirties, nes ir lietuviškieji kai kurie reikalai jam jaučiasi lyg būtų mirties agonijoje.

Užjauzdami mielą bendradarbių žmonai mirus, linkime ištvermės.

Stepas Varanka, torontietis, mūsų laikraščio bendradarbis buvo susirgęs. Pagulėjęs ligoninėje, sustiprėjo ir grįžęs į namus, tikriausiai atgaus anksčiau turėtą fizinę ir dvasinę sveikatą bei nepraradęs darbiningumo lietuviškoje veikloje. To linkime artimiausiu metu.

P. Eimantienė prieš metus laiko dar šeiminkavo vienu vestuvių vaišėms, kurią matome piaustant pyragus. Nuotr. J. Aušroto.

MONTREALIO

ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Gegužės mėn. 26-27 d. d. Montrealio ateitininkai at-

šventė savo metinę šventę. Susilaukėme svečių iš Chicagos, Rochesterio ir To-

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest, Suite 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET, SUITE 11-12, MONTREAL P.Q.

Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. E. ANDRUKAITIS, M.D., F.R.C.P. (C)

TEL.: 522-7236

MONTREAL H2J 1K4 P. Q. CANADA

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (C)

Medical Arts Building, 1538 Sherbrook St. West, Suite 215, Montreal 109, Que. Tel. 931-4024

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON

PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open, Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m. Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.

Livraison gratuite - Free delivery

Skubus ir nekainuojantis pristatymas

7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

NOTARĖ

Rūta Pocauskas, B.C.L.

NOTAIRE - NOTARY

TITLE ATTORNEY

5947 Park Ave. Montreal, P.Q. H2V 4H4

Tel: 279-1161; Res. 636-9909.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q. Tel: 288-6316, namų 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie, Montreal, Quebec H3B 2E3

Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205. Tel: 866-2063; 866-2064

sudbury

"GELEŽINIS VILKAS" žūklautojų ir medžiotojų valdyba birželio 17 d., sekmadienį vidurdienį prie melsvų French River įlankos vandenų - P. E. Jutelių gražioje vasarvietėje rengia nariams ir svečiams gegužinę. Dalyvausime visi, lauksime.

Klubo Valdyba

Visi kviečiami birželio 14 d. į Montrealio Pabaltiečių rengiamą

Birželinį minėjimą

Pradžią 7 val. vak. Dominion Square, kur bus padėtas vainikas prie paminklo. Trumpai kalbės Quebec'o Liberalų Partijos pirmininkas Larry Wilson.

Iš Dominion Square visi prašomi dalyvauti iškilmėse - Mary Queen of the World Katedroje. Iškilmų metu giedos estų ir latvių chorai ir sol. Gina Čapkauskienė.

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba

ronto. Seštadienį po pietų, pas Seseles, Arvydas Žygas. MAS CV vice-pirmininkas. pravedė pasikalbėjimą apie Punksko lietuvius. Labai įdomiai perdavė savo išpūdžius apie jų kasdieninį ir religinį gyvenimą ir net padainavo kelias Punksko lietuvių dainuojamas dainas.

Vakare, pas p. Adamonius susirinko jaunimas, kur buvo proga visiems geriau susipažinti.

Sekmadienį, Aušros Vartų bažnyčioje buvo atlaikytos Mišios ateitininkų intencija, o prieš Mišias ateiti-

ninkai davė įžodį.

Parapijos salėje Arvydas Žygas skaitė paskaitą "Ateitininkų misijos prasmė nuolaužtos šakos rėmuose". Jis paaikškino, kad lietuvių išeivija yra stipri, bet kad išsilaikyti stipri, reikia išlaikyti tautiškumą. Ateitininkų organizacija yra ideologinė, kuri padeda išeivijai išsilaikyti.

Po pertraukos, Rochesterio "Teatras Vienas" suvaldino Anatolijaus Kairio komediją "Kū-Kū". Ona Jonaitienė nori pakilti į aukštąją klasę, nes tada, jai atrodo,

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvinimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE Box 119, R.R. 2 Maniwaki, Que. Tel. (819) 449-1112.

(Lietuviai atstovai)

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pohtac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTOJŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE Į ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS Sales Manager

PASIKALBĖKITE SU Manageriu LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391 (At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

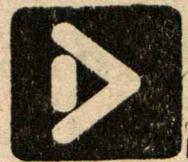
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel: Bus. 482-3460

Res. 366-7041

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409 MONTREAL, QUEBEC, CANADA H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

ji bus daug laimingesnė ir vienos chemijos kompanijos pasiūlo tą patį daryti ir jos administracijoje. Praeitą kaimynėms. Jų visų planai savaite su žmona Carol ir 2 sugrūva ir neranda jokios dukrelės, atsisveikinę su laimės. Po įdomios programos visi buvo pakviesti prie Kreiviais, išvyko į vakarus. vaišių stalo.

Šventė praėjo pakilioje tėvai Gražiai pardavė turėtą nuotaikoje, o mes visi pasinuosavę Floridoje, kurioje ryžome dar uoliau siekti apraileido ir šių metų žiemą, teitininkiškų idealų įgyven - nes ateityje galvoja žiemos linimo.

J. A. praleiti Kanados vakaruose.

PIETŲ PARAMOS REIKALŲ

Praeitą sekmadienį popamaldų Aušros Vartų salėje pasiliko gausus skaičius montrealiečių paruoštiems pietums - cepelinams, tikslu papildyti lėšas Jaunimo kelionei į Kongresą Vokietijoje. Šiuo reikalu komiteto nariai: Irena Lukoševičienė ir J. Šiaučius bei pati atstovė į kongresą Rasa Lukoševičiūtė supažindino pietautojus su sukeltomis sumomis prie kurių dar prisidėjo kai kurie pietautojai. Vėliausias pranešimas nustebo pavagiusius, kad pietų šeimnininkė Magdalena ir Balys Kasperavičiai paaukoja visas pietų išlaidas ir darbą Jaunimo į Kongresą išvykai.

Algis Gražys, ilgus metus administravęs sporto šaką Bishop Universitete, Lenoxville, P. Q., išsikėlė į Vancouver, B. C. Jis ten dirbs

Ši sekmadienį 9 val. ryto į Lietuvių Demonstracijas Ottawoje, išvyksta autobusas nuo Aušros Vartų bažnyčios. Ten ir atgal kainuos asmeniui tik 5 dol. Registracija vyko pas A. Ottienę 365-1778 ir K. Mališkaitę 747-5846.

A. V. parapijos choro Vyrų Oktetas su vadovu A. Kebliu ir M. Roch pereitą savaitgalį buvo išvykęs į Worcester, Mass., USA.

Mirė Bernardas Rokas 64 m. amžiaus. Paliko žmoną ir 2 sūnus.

A. S. Danaičiai išsikelia į Ottawą. Jie keletą metų gyvena LaSallėje, kai ilgus metus vertėsi ūkininkavimu. prie Juliette, P. Q.

PARDAVIMAS

Parduodamas labai prienamomis sąlygomis gerame stovyje pianinas. Skambinti 932-0470.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI - virš 16 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 9 3/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 9 1/4%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas 9%
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas 6%
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines 10 1/2%
	nekiln. turto 10 1/4%
	investicines 10 1/2%
	Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais - 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais - iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas - ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LEFEBVRE & ROBERT

AMUSEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prienamomis kainomis.

• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8 Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 11.5 %
Taupomąsias s-tas 9.25 %	Nekiln. turto 11 %
Pensijų planas 9 %	Cekių kredito 12 %
Term. ind. 1 m. 10.25 %	Investicines nuo 12 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.